

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖRIN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **38**

DEN 21 SEPT. 1924

PRIS **35 ÖRE:**

REDAKTÖR
EVA BERGSTRÖM

HÖRIN
1924

Fru Karin Larsson,
"Carl Larssons Karin", fyller den 3
oktober 65 år och det blir stor fest-
dag i det vackra hemmet i Sund-
born. Se text inuti tidningen
från ett besök hos fru
Karin Larsson.

K R Ö N I K A

PÅ BELLMANSGATAN PÅ SÖDER hade jag härom dagen nöjet träffa en originell man. Bokexperten och postexpeditören Birger Lundell är nog bekant till namnet för en mängd boksamlare men det är få som ha reda på att hans hem är fyllt av katter, små katter och stora katter, vilda katter och sedesamt dresserade katter, literära katter och katter som tack vare konstnären gått till odödligheten, gudomliga katter och med förlov sagt rena rackarkatter.

Det myllrar av katter inom dessa vägar men de hålla sig gudskelov beskedligt stilla i pärmar och lådor dit ägaren fört dem: katter i teckning och målning, katter på vykort och i böcker, så gott som allt vad som talats, berättats, skrivits och tryckts om detta husdjur som den gode guden enligt Victor Hugo givit människan för att hon skulle ha nöjet att smeka en tiger. Det är omöjligt att icke bli ryckt med av denna samlarflit som inte har sin grund i rena samlarurmen. Den som med mycken möda och tålmod brakt ihop en så enastående och dyrbar kollektion är själv naturligtvis i hög grad kattälskare.

Vid detta ord gör antagligen en och annan jägare en föraktfull grimas. I hans förstånd går det nämligen inte in att man kan tycka om katter, och skälet är att kattorna på landet härja bland fåglar och annat vilt. Sådant vilja nämligen herrar jägare ta kål på själva. Och därtill använda de jakthundar. De gamla faraonerna dresserade katter som följde sina herrar på jakt och apporterade bytet i Nilen. I vår tid när katten är rädd för att ens så mycket som att doppa en tass har man svårt att föreställa sig dem oförskräckt hoppa i vattnet för att simma efter en skjuten and. Nej då är det lättare att förstå smaken hos Kleopatras samtida som satte juveler och pärlor i öronen på sina älsklingskatter. Det är ett mod att ta efter för en generation vars damer när de vilja vara som mest pikanta placera ringar i näsan på sig.

Kattutställningen som skall öppnas på lördagen hade fört mig upp till Söders höjder för att höra om notarien Lundell hade något bildmaterial. Och jag blev bönhörd över hövan. All världens och alla tiders lektyr om katter staplades upp för mitt häpnadsväckande öga, och om jag förr haft en tämligen dimmig föreställning om den roll som mattes fredliga kissa spelat i världshistorien måste jag nu böja mig i vördnad för en varelse vars föregångare engång tillbedits som gudomligheter. Det är alltjämt Egypten som gett katten en sån rangplats att somliga av dess gudinnor avbildats med katthuvud. Katten var klokhetens och ymnighetens symbol. Vår tid har som man vet inte samma åsikt om det kloka i alltför stor ymnighet. I Heliopolis tempel höll man särskilt styvt på katten därför att dess öga, »denna levande opal» som en fransk författare kallat det, var ett tidur vars pupill visade solens gång över himlavalvet. Den som äger en katt kan själv

se i dess öga för att med litet övning lära sig veta vad klockan är slagen.

Hur kär en dam nutilldags håller sin Pärlan eller vad älsklingen heter faller det henne i alla fall inte in att visa sin sorg över hennes bortgång på samma kraftiga sätt som på den tiden då familjen rakade ögonbrynen av sig när dess kära katt gått ur tiden. Uttrycksfullare kan man knappast visa sin djurvänlighet, men väl effektivare såsom den godhjärtade sultan som på 1200-talet testamenterade en av sina slottsträdgårdar till underhåll åt alla herrelösa och svältande katter. Varje dag efter härskares död utdelades sedan mat åt alla kringstrykande katter men naturligtvis blev det till slut för besvärligt med myllret av glupska djur. Och det gick som det ibland gör med mera godhjärtade än välbetänkta donationer. Man petade på den och minskade kattornas antal, om också inte lika radikalt som under medeltiden då det ansågs höra till god ordning att offra så många katter man kunde komma åt i Sankt Hans-eldarna. Det var väl på den tiden då katter och häxor ansågos höra intimt tillsammans och man hade för sig att det var trolltyg förknippat med allt vad katter hette.

Mitt självporträtt.

Av Ossian Elgström.

Det är svårt att skriva om hur man själv ser ut: — och är! Man kan börja med att man är en medelålders man med grått hår och slarvigt uttal, och att man inte kan se sina tår. Man kan fortsätta med, att omtala att man äter lite, att ens favoritträtt är Steward Original. — — — och att man längtar efter en orden — men så gör inte jag. Jag börjar med att tala om, att jag mest av allt älskar små barn, böcker och hjältemod — och hade jag råd skaffade jag mig en million ungar, ett bibliotek och Carnegie-medaljen. Jag hatar regn, bläst och bilar och anser att kvinnans plats här i livet är den varpå hon trivs. Den nyttigaste bok som skrivits är ännu inte tryckt, men finns i manuskript och det är en kokbok av arkitekt Stubelius. Jag anser vidare att Bolchevismen utgör en fara för Social Demokratien i Sverige och att det vore roligt att flyga.

Vidare är 40 år en härlig ålder och den lyckligaste människa jag känner är min 2-åriga dotter. Jag ämnar sluta mina dagar som Torild Wulff eller Sir Franklin och tycker bra om att åka hiss.

Och så var det frågan om hur jag ser ut. — — alltså: Jag liknar Mattias Taube, Björn Björnson och Nalle Halldén. — Jag väger 80 kg. i gula kläder och cigarr och är rädd för åskan. Jag har stora, klara ögon och ritar bra säger Kåges bror, och vore jag inte Ossian Elgström, önskar jag att jag vore en ung kvinna med guldglut hår och röda kinder, för då skulle jag gifta mig med en miljonär och resa med honom till Barcelona för det är den bästa stad jag vet.

Ossian Elgström.

Att de hade en undergörande förmåga var ställt utom allt tvivel och när nu naturläkemedlen ha tagits till nåder igen finns intet skäl varför herrar chiropraktiker och vederlikar skola försmå den utmärkta medicin mot epilepsi som ligger i tre droppar blod tagna under kattens svans eller att bota blindhet på det lika enkla som förförträffliga sättet att man tar askan av ett svart — obs! ovillkorligen svart! — katt-huvud och blåser den i ögat på patienten. Huruvida det samtidigt skall mumlas någon formel vet jag inte. Man kan ju försöka med att tre gånger å rad upprepa de magiska orden »Iduns kattutställning vid Birgerjarlsgatan.»

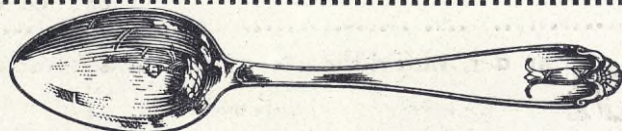
Men jag ser att denna krönika hotar att uteslutande sysselsätta sig med detta djur som av så många framställts som falskhetens sinnebild medan andra velat i katten se en symbol för hemkärleken, husligheten, den stillsamma och trogna vänskapen. Skulle man bedöma kattens värde efter de många framstående män som haft den till sin käraste kamrat finge man stor aktning för dess betydelse. Tasso har ägnat en av sina vackraste sonetter åt sin katt, Petrarca delade nästan sympatierna mellan sin älskade Laura och sin katt som han efter dess död lät balsamera på egyptiskt sätt. Hell dig, skuggan av den katt som engång haft den rollen att skydda din odödlige herres odödliga ord mot att bli uppätet av råttorna! skrev engång skalden Platen när han besökte platsen där Petrarca jordat sin katt.

Där ser man kisses betydelse för litteraturen. Till tack har han fått verser till sin ära, både skaldernas fint formade strofer och de konstlösa verser som engång en bekymrad matte 1853 offentliggjorde i Jönköpings Tidning:

I Måndags kväll en katt försvann
Till färgen svart samt fet och frodig
Förståndig, vänkär, kvick och modig
Och namnet *Kurre* känner han.
Fast väl av andra skattad föga
Han var sin ägarinnas öga,
Var en bedagad jungfrus tröst
Och enda sällskap i dess höst.
Du som den funnit — har du hjärta
Rörd av den övergivnas smärta:
Tag *Kurre* fast och för den hit
Mot hittelön till tryckeri't.

Om kattens många utmärkta egenskaper blivit omstridda har man i alla fall varit tämligen ense om dess klokhet. Det är på den egenskapen en fransk vetenskapsman grundar sin förhoppning att man skall kunna utveckla kattens intelligens så att den engång blir människan en verklig tjänare. Men som han beräknar att det tar ungefär 2,000 år får allmänheten den här gången nöja sig utan att ha Mästerkatten som passopp vid kattutställningen.

Celestini

NYTT SVENSKT
MATSILVER
VASAMODELLEN
Tillverkare: GULDSMEDS AKTIEBOLAGET I STOCKHOLM
Säljes i varje förstklassig juvelerareaffär.

SOMMARENS FRUKTER I ANDENS ÖRTAGÅRD

VAD VÅRA FÖRFATTARINNOR, KONSTNÄRINNOR OCH KOMPOSITRISER ARBETAT IHOP UNDER SOMMAREN.

Alice Nordins sommarskulptur: Ett pojkhuvud.

FÖR DE FLESTA MÄNNISKOR ÄR sommaren en vilans tid, då man har rätt att vara riktigt lat till både kropp och själ och pyssla om sin mer eller mindre vinterutarbetade person på bästa sätt. Men några arbetare i Herrans vingård utgöra i allmänhet ett undantag från denna behagliga regel: det är våra författare och konstnärer i de olika musornas tjänst. De ha ett annat arbetsschema än direktörerna, skådespelarna och kontoristerna, ty deras arbetsprestation skall vara färdig, när andras arbetsäsong tar sin början. På hösten börja den stora publikens andar vakna för böcker och konstutställningar och då måste allt vara färdigt att läggas fram och visas. Förläggaren vill ha in den stora julfloden av böcker, som skall strömma ut under de tre höstmånaderna före jul, och konsthalarna göra upp sina utställningsprogram.

Den stora allmänheten står alltså nu i väntan på vad arbetsresultat våra författare och konstnärer skola framlägga i höst. Idun har därför, såsom det »damernas egen» vederbör, vänt sig till våra kvinnliga sommararbetare med en förfrågan om vad man har att motse från dem. Vi ha frågat några av våra mera kända författarinnor, några skulptriser, målariinnor och kompositriser.

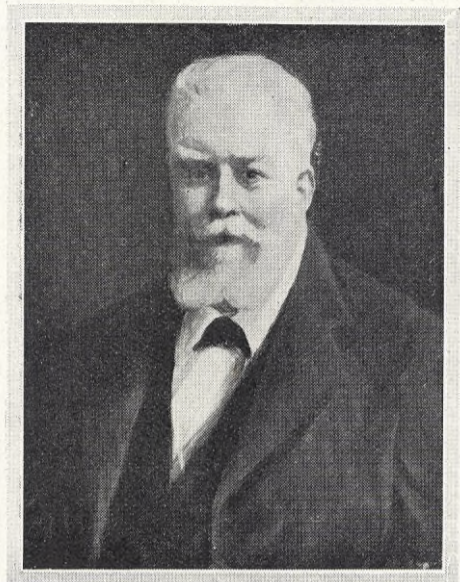
En bok om katolicismen av Marika Stjernstedt.

Fru Marika Stjernstedt har icke legat på latsidan i sommar, fastän hon njutit sol och sommardagar i Öregrund. Här nedan lämnas svar på Iduns fråga:

Under denna sommar har jag varit nog lycklig att slippa vila. Det har varit en medelarbetsdag på sex timmar vid skrivbordet och ett par tre timmar funderingar, allt i den flödande sol, som i år välsignat ostkusten, närmare bestämt Öregrund.

Mitt arbete har varit en roman, vilken jag sedan ett par år haft i tankarna, och vars titel blir: *Katolikerna på Vargskär*. Katolicismen är mig välbekant, då jag själv är katolik: min mor tillhörde nämligen denna kyrka. När jag nu i ett litterärt verk ville tala om människor, för vilka

Nu är den tid inne, då den stora allmänheten väntar på nya böcker, konstverk och tonskapelser. Idun har därför tillfrågat några av våra mera kända kvinnliga "andens arbetare" vilka arbetsresultat vi ha att vänta av dem efter sommarens "vilotid".

Lektor Starbäck's porträtt, målat av fru Hildegard Thorell.

de religiösa tänkesätten och problemen voro bestämmande — ett ämne, som länge hägrat för mig — var det därför självfallet att dessa människor skulle vara katoliker. Min roman behandlar dramat inom en svensk katolsk familj i våra dagar.

Jag hoppas få den färdig att utkomma under hösten.

Marika Stjernstedt.

Fru Anna Lenah Elgström har delat sin sommar mellan England och Stockholms skärgård, men har icke släppt pennan många stunder. Ett flertal Englands-

Fröken Olga Lanner lägger sista hand vid Apollonia.

Fru Anna-Lenah Elgström i sommararbete.

artiklar har blivit frukten av hennes sommararbete och en bok om havet stundar. Hon svarar:

Det blir så ibland att ett motiv alltid tränger ut alla andra hos en. Vad jag denna sommar än börjat skriva i skönlitterärt avseende har jag slutligen alltid kommit tillbaka till havet.

Det blir dock ingen höstbok av med detta motiv.

Dels vill jag helst icke ge ut en bok varje år.

Dels har jag varit alldeles för upptagen av att bearbeta det rikhaltiga material jag hemförde från en längre Englandsresa i våras. Det har redan blivit till en del artiklar om aktuella sociala och konstnärliga personligheter och rörelser i England och blir senare kanske till en bok — kanske inte.

Anna Lenah Elgström.

Vi fråga så fru Elin Wägner och hon berättar följande om sitt sommararbete och sina sommaröden:

Den bok, som offentliggjorts i Idun och kommer ut i höst, slutade jag redan tidigt i våras, sade därefter farväl till fosterlandet för en kortare tid och till min litterära verksamhet på en obestämd tid och för utomlands. Sommaren har jag visserligen tillbragt vid skrivmaskinen till stor del, men som journalist icke som författare, ifall det nu är så stor skillnad. Jag är nämligen nu redaktör för den nystartade tidningen *Tidevarvet* och måste därför lägga författarskapet på hyllan — tills den dag kommer, då ingenting synes så viktigt som att skaffa tillfälle till att skriva en bok igen.

Min bok hade jag alldeles glömt, till dess en dag en av dess läsare anmälde sig som språkrör för några av dem, som läst den i Idun och bad mig för min egen skull, för deras och för personernas i boken skull att ändra slutet. Då satte jag mig att läsa boken och fann, att skulle slutet ändras,

(Forts. sid. 941.)

Barn

hava ofta en panisk förskräckelse för tvättning, försök om det inte går med

Yema
hudcremetvål

Lidol

är den tillförlitligaste av alla bröstkarameller

Ende tillverkare:

AXEL FORSBERG - GÖTEBORG

BERNHARD SHAW: SAINT JOAN

FÖR IDUN AV TOR HEDBERG.

ATT BERNHARD SHAW, DEN SATIRISKE SKILDREAREN AV MODERN DÅRSKAP OCH KONVENTIONALISM, UPPTAGIT JEANNE D'ARC'S LEGENDARISKA GESTALT TILL DRAMATISK BEHANDLING, KUNDE ICKE UNDGÅ ATT VÄCKA FÖRVÅNING OCH MAN UNDRADE, OM HON I HANS HÄNDER BLIVIT UTSATT FÖR EN LIKA RESPEKTLÖS, OM OCK ICKE LIKA FRIVOL BEHANDLING SOM EN GÅNG I VOLTAIRES. OM MAN SÅ TRODDE, TOG MAN DOCK ICKE I BETRÄKTANDE ATT SHAW ICKE BLOTT ÄR EN SATIRIKER UTAN ÄVEN EN FÖRKUNNARE, OCH ATT DET GÅR EN UNDERSTRÖM AV RELIGIÖS BEKÄNNELSE — OCH KANSKE ÄVEN OMVÄNDENIT GENOM HANS DIKTNING OCH HANS PROPAGANDAVERKSAMHET. TEATERN ÄR FÖR HONOM ICKE ENDAST EN SKÅDEPLATS UTAN ÄVEN NÅGOT AV EN KATEDER OCH EN PREDIKSTOL, FRÅN VILKEN HAN GÄRNA APOSTROFERAR SINA ÅHÖRARE. DÅ HANS REPLIKER TRÄFFA SOM SÄKRAST ÄRE DE RIKTIGT DIREKT PÅ PUBLIKEN.

Shaw nalkas sin hjältinna med den största respekt och beundran samtidigt som han söker avkläda henne det övernaturliga skimret och ställa benen fast på jorden, levande i och förklarad av sin naturliga miljö. Hon är i hans ögon en av dessa manligt begåvade och manligt viljande kvinnor, som icke äro så sällsynta i historien och som även, med mindre mått, finnas i det levande livet, runt omkring oss. Vad som ger henne en särställning är naturligtvis först och främst den underbart geniala begåvningen och så hennes ungdom, — hon var ju ännu icke tjugu år; då hon besteg bålet — hennes oerfarenhet, hennes av världens klokhet obesmittade väsende. Det var denna ungdomens geni och okunnighet om livets svårigheter, som gjorde hennes första framträdande så omotståndligt och förlänade henne de första segrarna, — men det var även de som bragte henne på fall, då det första anloppet kraft blivit förnött av de oundviktiga motgångarna.

I ett som vanligt vidlyftigt, välskrivet om också kanske icke så lysande företal som några föregående redogör han här för sin uppfattning av hjältinnan och för grunderna till denna uppfattning. Hon är för honom den första protestantiska martyren, en av nationalismens första apostlar och den första franska utövaren av modern, realistisk krigskonst, Napoleons föregångare. Till dessa höga titlar fogar han så,

LILLEBIL OM

Tillfrågad av Idun har den kända dansösen som ånyo varit här och tagit publiken med

SKÖNHET FÖRUTSÄTTER FÖRST och främst hälsa, säger fru Lillebil Ibsen och vi dra den enkla slutsatsen att hon själv är strålande frisk.

En av orsakerna härtill tror hon vara den att hon aldrig försummar sin morgongymnastik. Hon börjar med att sträcka sig i sängen på morgonen så att alla muskler mjukas upp. Så stiger hon upp och fortsätter med huvud-, hals- och armrörelser etc. tills varje del av kroppen kommit i rörelse. Särskilt rekommenderar hon skakning av armar, ben och bål därför att musklerna på detta sätt bäst och allsidigast be-

med sedvanligt raljeri, en fjärde, den av pionären för en rationell kvinnlig kläddräkt, i detta fall en föregångare till drottning Kristina av Sverige och andra.

Vad så beträffar det underbara: hennes syn och röster, så förklarar han dem som en medfödd, ingalunda enastående, under medeltiden till och med gängse förmåga att tänka i bilder, att projicera sina ingivelser utanför sig och uppfatta dem med synen och hörseln. Uttryck sålunda för en utomordentligt livlig, naiv och reell fantasi, samhörande med hennes utpräglade verklighetssinne, och besläktad med det synska hos en Svedenborg eller Blake. Då en ingivelse hos henne bekräftades till beslut, blev den en befallning av Gud eller den heliga jungfrun. Det var hennes barnliga, men effektiva sätt att giva sin intuition myndighet, inför sig själv och andra. Om hon sedan fann att hon misstagit sig, förnekade hon gärna uppenbarelsens verklighet.

Hur har han nu lyckats giva kött och blod åt denna tänkta gestalt? I det stora hela, synes det mig på ett ypperligt sätt. Denna »Saint Joan» med de stora, utstående, långt från varandra sittande ögonen, den raka näsan med öppna näsborrar, den korta överläppen och den blodfulla, beslutsamma munnen, den nästan retsamma säkerheten i uppträdandet, växlande med en plötslig flickaktig försagdhet, så glödande ivrig, så oemotståndligt övertygande, så bräddfull av liv och kraft och vilja, hon står verkligen fullt trovärdig, levande i tal och åtbörder framför oss... Det är ett rus omkring henne av en framstormande, lantlig viktoria, och hennes repliker falla snabbt och avgörande, med en intuitiv målmedvetenhet, och avklipper omgivningens konventionella argument med sitt skarpa,

klara, verklighetsfyllda förnuft. Man förstår att hon för dessa i gammal tradition skolade statsmän, prelater och krigare är på samma gång olidlig och oundkomlig, obegriplig och obetvinglig, ett straff och en räddning, och att de måste följa henne, men med en baktanke att, så snart tillfället erbjuder sig, övergiva henne. Starkast och mest medryckande är skildringen i de tre första scenerna, den då hon av den misstrogne Robert de Baudricourt tilltvingar sig rustning och väpnat följe för att uppsöka Dauphin, den då hon finner honom och tvingar sig på honom och främst i den korta scenen framför Orleans, då hon vinner sin första seger. Sedan mattas intresset omkring henne, — kröningen i Reims och rättegången i Rouen visar hennes gestalt oförändrad i motgången som i medgången. Det är författarens mening, någon stor tragisk gestalt blir hon icke, det tragiska hos henne är detsamma som det heroiska: ungdom och oskuld, men strängarna ljuda icke längre fullt så starkt, då de redan många gånger blivit anslagna, men utan tvivel bör den sceniska framställningen kunna ge ett plus till vad läsningen mäktar, så skicklig och erfaren dramatisk byggare som Shaw är.

Omkring henne är det ett helt galleri av figurer med Dauphin, sedermera Karl VII och Dunois i spetsen, skildrade med denna respektlöshet för historisk rekonstruktion, som Shaw har gemensam med Strindberg, och som i regel kommer dramats liv och verkan till godo, om ock anknytningen till det samtida och personliga stundom blir väl påträngande. Skildringen av rättegången framställer jungfruns domare som besjälade av icke blott professionellt råd utan även mänsklig medkänsla, en exemplifiering av företalets jämförelse mellan inkvisitionen och samtidens domstolar, vilken icke uteslutande är fördelaktig för de senare. Men här, liksom i epilogen, är det icke längre dramatikern, utan moralisten, satirikern och paradoxisten, som fört pennan.

Dramat, som i England haft en utomordentlig framgång på scenen, är som bekant upptaget till uppförande å K. Dramatiska Teatern. Det bör bli en av säsongens intressantaste teaterupplevelser.

TOR HEDBERG.

KROPPSKULTUR

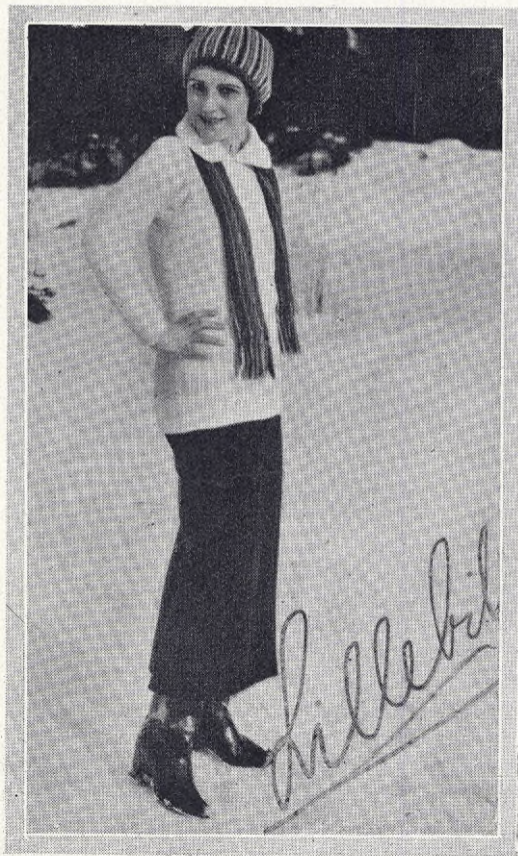
storm, givit några anvisningar om konsten att hålla sin kropp spänstig och ung.

frias från avfallsprodukter och bli i stånd att fungera förstklassigt.

Detta praktiseras varje morgon, varefter fru Ibsen äter litet frukt och tar ett bad med kall dusch. Hon betonar att man måste vara försiktig med dieten för att bibehålla kroppen frisk och spänstig, man får inte äta sent på kvällen och aldrig äta för mycket eller för hetsande saker.

Och så måste man hålla sig på gott humör, säger Lillebil och småler. Med en smula viljeanstängning kan man taga saker och ting från deras bästa sida »

Vi hoppas, att hon har rätt.

Lillebil Ibsen på vinterutfärd.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRÅNKÄLLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

E F T E R R I D Å F A L L E T

F Ö R I D U N A V P R I N S W I L H E L M .

DET VILADE EN VISS FÖRVÄNTANSFULL feststämning över Dramatens fullsatta salong när ridån gick upp för Christian Günthers lustspel »Äventyrens värld». Man var nyfiken på debuten; för det första var det en svensk pjäs, för det andra ett lustspel — de brukar vara tunnsådda i vår repertoar — och för det tredje kände man redan författaren från andra sympatiska alster på den skönlitterära marknaden. Spänningen utlöste sig nästan omedelbart i munterhet, som övergick till kraftigt bifall efter den utmärkta första akten. Men sedan blev det en smula mattare. Andra akten befanns vara franskt lånegods från sängkammerfarserna, omplanterad i svensk småstadsmiljö, och tredje var bara en svag upplösning på en god början. Det var skada att författaren ej fullföljde den rent stockholmska stämningen och tonen från första akten utan lät locka sig på avvägar till ett fransyskt Södertälje; annars hade det bestämt blivit något riktigt bra. Nu gav debuten mer av löfte för framtiden än övertygande seger vid första ögonkastet. Vilket inte hindrade att kvällen ändå blev en publiksuccés, och det är ju vackert så.

Holger och Berta ha kommit till den kritiska tidpunkt i äktenskapet, då det börjar bli vardags-tråkigt. Från det lilla hemmets trånga cirklar längtar mannen ut till allt, som därnifrån ter sig så oändligt lockande. Han upptäcker plötsligt att han besitter

en ej föraktfull portion Don Juan-anlag, och när frun efter ett gräl reser hem till pappa och mamma verkar detta tvärt emot vad hon åsyftat. Holger blir förtjust, eldar upp sig, beslutar ge sig in i äventyrens värld — och så är maskineriet i full gång. Stycket blir nu ett skämt med de erotiska snedsprången kring äktenskapet. Man möts på hotell Kringlan, springer ut och in i rummen och står oförmodat ansikte mot ansikte med sin äkta hälvt. Här borde lustspelet egentligen varit slut. Men på ett orimligt sätt låter författaren polisen blanda sig i det hela och så blir det en akt till för att reda upp härvan. Äventyrens värld var bara ett smut-

sigt hotellrum i Södertälje och Holger och Berta äro båda lika glada att åter vara hemma bland sina fina mahognymöbler och brackiga vänner. Verkligheten börjar på nytt. Man har fått en hälsosam läxa och lovar att »aldrig göra så mer».

Winnerstrand bar upp huvudrollen med sitt välkända goda humör och tonfall, som man kände igen från många glada farser. Hans Holger blev en godtrogen vardagsmänniska, som plötsligt axlar förförarens kappa utan att besitta de nödiga förutsättningarna och därför hastigt nog finner, att sådant ej går så lätt som han har föreställt sig. Där fanns välgörande självironi och äkta festlighet i figuren, som ryckte salongen med sig och kom skrattsalvorna att rulla. Och när man såg hans Berta förstod man mycket väl att han kunde längta ut ibland. Övriga roller utfördes av fruarna Zanderholm och Winnerstrand, den förra en intrigant borgarfru med skinn på näsan, den senare ett mera vidlyftigt fruntimmer, samt herrar Hillberg, Winge och Högel. Den förstnämndes uppgift bestod egentligen bara i att höra på hjältens utgjutelser.

Som sig bör inropades författaren. Det låg en omisskännlig hjärtlighet i applåderna, som bör egga honom till nya tag.

Herr och fru Winnerstrand i »Äventyrens värld».

Crews!

(Forts. fr. sid. 939.)

så måste mitten och början också göras om. Och det hade blivit en ny bok.

Kanske jag kan få be Idun hälsa och säga detta till mina läsare. Jag är mycket ledsen men — — —

Elin Wägnér.

Tonyböckernas författarinna däremot, fru Agnes von Krusenstjerna, har ägnat våren och sommaren åt en ny Tonybok, som får namnet »T o n y s l ä r o å r» och som utkommer någon gång under hösten. Författarinnan har just nu arbetssamma dagar med sista korrekturet.

Skulptriserna ha haft varma dagar i ateljéerna i sommar, men detta har icke avskräckt dem från att arbeta. Fru Alice Nordin har gjort en sommarvisit i Falsterbo, varunder hon påbörjade en beställning på en barnskulptur, som hon nu slutfört och som står färdig i hennes ateljé. Fröken Olga Lanner har under sommaren varit sysselsatt med att skulptera Apollonia, odontologiens skyddsgudinna, som en tandläkare i Stockholm beställt för sin nya villa. Apollonia var en stackars romarkvinna, som under den decianska förföljelsen led martyrdöden och dessförinnan misshandlades så svårt att hon fick sina tänder utslagna — sedan kröntes hon till

romersk-katolskt helgon och odontologiens skyddsgudinna. Operasångerskan Göta Ljungberg har stått modell till fröken Lanners Apollonia. Fru Ljungberg har inga utslagna tänder, men en ståtlig figur, som är idealisk i skulptrisens ögon.

Sommaren är en välkommen arbetstid för dem, som syssla med pensel och palett. De vilja ha sol och färger omkring sig, men då vårt land även sommartid brukar vara ganska fattigt på bådaderna, söka målarnorna sig både för den skull och för studiers skull till sydligare länder, ja, flera av våra målarnor ha sitt ständiga hemvist där, såsom Vera Nilsson, Astrid Juel m. fl. särskilt ur den unga konstnärinnekretsen. Hemma finna vi däremot porträttmålarninnan fru Hildegard Thorell i sin vackra villa på Djurgården. Hon har inte brytt sig om någon längre semester i sommar, utan i stället gjort ett porträtt av ingen mindre än Karl Starbäck samt därefter hunnit med ännu några porträtt, som nu alla hänga färdiga i ateljén.

Slutligen berättar kompositören fru Alice Tegnér om sitt sommararbete.

På vårt lilla sommarställe Sola — 1,000 fot över havet i Smålands högland — ha vi känt oss som i ett lyckofyllt paradiset. Ingen telefon, ingen landsväg på nära håll.

Skogarnas ro ikring oss, de blåa åsarnas lugna linjer framför oss, sol om dagarna och månsken om nätterna!

Visst ville vi här uttrycka vår sommarglädje i sång, och vi ville ha andra med oss. Jag samlade ur lantgårdarna omkring flickor med friska röster. Och för goda ändamål sjöngo vi ett par gånger i byns samlingssal en del små körer. Basen skötes av en sommargästande Lundaprofessor och min 73-åriga, ännu lika levnadsfriske, sångarglade make. En av flickorna spelade t. o. m. harpa riktigt vackert (på avl. harpisten Langs präktiga instrument). Den älskvärde och bereste professorn höll föredrag om sina resor. Både detta och sången bidro att värma och närma till varandra dem som annars kanske gått främmande förbi varann. I denna nejd är folket så hjärtligt, så begåvat och soligt, det ser man, när man kommer dem nära. Och detta kallas »mörkaste Småland»! För oss är det ett verkligt sol-land.

Jag märkte under övningarna hur väl vi behöva enkelt satta trios, blandade körer och även solosånger med allvarlig färg, lämpliga att föredraga i kyrkor och samlingssalar. Samlade därför vad jag redan har i manuskript i denna väg, skrev en och annan ny och vill försöka få ut detta till julen.

Alice Tegnér.

U N G D O M S M I N N E N

EN VAGNSTYP, JAKTVAGNEN, SOM man numera ej ser, var en holsteinervagn, en slags stor korg av grova svängda runda träspjälor och sätena hängande i remmar. Ett par karrioler funnos även, men trötsamma att åka uti voro de. Vidare en öppen kalesch av en högst enkel form, en dito på C-fjädrar, en stor Wiener-kalesch, även på C-fjädrar, men för sin tid elegant, den stora landån, som gjort morfars stora kontinentalresa, den dithörande packvagnen av grov Forsmark-tillverkning, ett par täckslädar, som i forna tider varit karosser, en rysk Kibitka, samt trillor och småslädar. En gammaldags spannsle med bröstor och granna beslag fanns även i selkammaren. Av en sjuglasvagn, som varit min farfars fars, tog man bort underredet och gjorde ett litet ganska elegant "buen retiro" i en backe. Vilken vandalism! — En del av dessa antikviteter stå nu på Skansen.

Från senaste tider eller från 80-talet spelade Krusenberg en stor roll i mitt konstnärsliv, då jag där utförde några av mina mest kända arbeten. —

Ju längre man vistades i främmande land dess starkare kände man, att ens rötter nog lågo i hemjorden, och att man ur den borde hämta den näring, som skulle göra ens konst verkligt svensk. Konstgödsel hade den redan fått tämligt nog i utlandet. Detta medvetande drog nog mer och mer 80-talets konstnärer mot hemmet. Hittills hade de ju alla levat som vikingar i gamla tider på strandhugg i främmande land för att söka röva deras skatter och därmed rikta vårt på sådana rätt fattiga land. Mot norden styrde de nu för att lyssna till furans susning, vid vars fot deras koja stätt och så även jag. Resultatet av denna återgång till hemmet är vad mig beträffar bland annat Begravningen på Alsike kyrkogård, Baptistdopet, som helt och hållet målades ute under den trolska sommarnatten vid Ekshagsviken (tavlan nu i finsk ägo), den andra upplagan av Carl XII:s likfärd samt Magnus Stenbock förutom en hel del mindre saker, som kommo till på Krusenberg.

Då jag fick beställningen att för Sverige utföra en replik av Likfärden, stod jag inför ett stort ansvar. Det gällde att ej göra sämre än förra gången, att undvika absolut kopiering och att ej bringa dem, som haft förtroende till mig genom beställningen, på skam.

Den första tavlan hade ju haft en så stor framgång, att ett fall var mera än tänkbart.

Första villkoret var att få en bra, stor atelier. Någon lämplig sådan fanns ej i Sverige, men jag kände en i Florens i det av Brunelleschi byggda Palazzo Bardi, och dit beslöt jag ställa kosan. —

Där undermålade jag den stora duken, men fann snart, att trots den stora nytta jag hade av att studera vad jag redan förut väl kände, Florens konst, det dock fattades något.

I Florens var jag ju endast en modern spillra, isolerad och krossad av de Titaner, vilka omgävo mig under det jag i Paris plögade umgänge med konstnärer av samma skrot och korn som jag själv. Bland dem kunde man nog även känna sig stukad, men ännu fanns ju möjlighet att hinna fatt dem. — Den luft jag länge andats och den starka arbetslust, som i allt driver fransmannen framåt, har något berusande, som vi

Min hustru, Amy Cederström, född Jäder.

Gustaf Cederström avslutar i detta nummer sina Ungdomsminnen, som säkert glatt många Iduns läsare och läsarinnor. I slutkapitlet ger förf. intressanta upplysningar om sin andra Karl XII-tavlas tillkomst och talar några kärnfulla ord om gammal och ny tids "bildning".

hava att tacka för vår 80-tals konst. Trots all beundransvärd konst man njöt i Florens kände man sig bara liten bland "Gamblingarna", som min vän Heyerdahl kallade renässansens mästare. De verkade förkrossande på samma gång man älskade dem. Det är farligt för den

Carola Cederström, min dotter vid 12 års ålder.

moderna människan att komma i sällskap endast med det förgångna. Trots den stora ateliern i Palazzo Bardi rullade jag därför min duk och for till Paris.

Felet i den första tavlan var bristen på svensk luft och svenska typer, vilket nu borde undvikas, detta var det enda nya inslag i den stora väven, som kunde tänkas.

Då detta blev fullt klart för mig, och jag lika litet fann de svenska soldattyper jag hoppats på i Paris som någon lämplig atelier, tog jag ett djärvt beslut, rullade åter den stora duken och reste, med tanke på det stora soldatmaterial som fanns i min hembygd, hem till Krusenberg. Där skulle jag sätta upp en lätt utförd provisorisk atelier.

Där hade jag redan på en skulle stående en liten flyttbar atelier, ett utslag av den realism inom konsten, som då förhärskade, ett slags ateliersläde, som jag konstruerade, då jag kom hem från Paris för att måla begravningen i Alsike på stället. — Det var ett litet hus av bräder och papp på medar, så stort att tavlan fick rum på tvären, försett med takljus och ett sidofönster, varigenom man såg ut på modellerna, som fingo stå ute i snön. — I ateliern eldades med en helt liten kamin. — Det svåra var att hindra fönstret att frysa till, vartill en svamp och en butelj sprit användes. Det var inte ledsamt att se befolkningens miner, då jag med tillhjälp av ett par oxar transporterade åbäket till Alsike kyrkogård, med eld i kaminen, så att den starka röken gjorde att man såg ut att gå med ånga.

Det var nog många, som då sade: Baron Gustaf är "tokug". — Detta lilla hus fick nu bliva förebilden till mitt försök på större arkitektoniska uppgifter. — Ateliern fick ganska stora mått, 8 meter i längd, 5½ i bredd och betydligt hög. Den var byggd av ohyvlade, ej ens spåntade bräder, som lågo på kravel och på insidan klädd med förhydringspapp, väl spikat på ett avstånd av 20 centimeter. — Härigenom blev ateliern möjlig att elda blott man ej stötte hål i pappen så att jag stod i den ända till den 30 nov., Kung Carls dödsdag, då jag måste signera duken och föra den till Stockholm, emedan sjön lagt sig och den sista Örsundsbro-båten, den enda som kunde lägga till vid bryggan, skulle gå. — Den hedervärde gårdssnickaren hade gjort en jättelår av entumsbräder, vilken krävde allt nedre gårdens folk för att bära den till sjön. Den sista båten var som vanligt redan överlastad med tunnor, säckar och flyttsaker; det enda sättet var att resa upp jättelåren tvärs för masten på lut. — Tur var det nu, att den var solid, ty vid Sigtuna intogs en del dranktunnor och en mängd kor. Korna blevo vilda och sparkade ikull en dranktunna, vars innehåll utgöts över låren och ganska starka sparkar utdelade de under resan även mot locket, som dock höll. Min ångslan för den möjligen inträngda drankens inverkan på målnigen kan lätt fattas, och i mitt sinne tackade jag Gud och framför allt snickaren, som spåntat de tjocka bräderna, då låren öppnades på muséum och tavlan befanns oskadd efter denna den riskablaste av dess många resor. —

Jag fruktar bliva för mångordig, men å andra sidan kan beskrivningen av ganska obetydliga detaljer av livet på en svensk herrgård på slutet av adertonhundralet i en framtid kanske få sitt intresse. —

Sv. A.-B.

KARL FAZER

SMÅLANDSG. 6, hörnh. av Birgerjarlg. STOCKHOLM

Utsökta, alltid färska
Choklader, Marmelader, Karameller

Varför inte **6 ÖRE** då Ni dricker **Bordsvatten.**

Vårt vatten kostar 20 öre pr fl. mot konkurrenternas, som kostar 26 öre, och ändå består vårt vatten av samma beståndsdelar.

A.-B. Apotekarnes Förenade Vattenfabriker - Göteborg

A V G U S T A F C E D E R S T R Ö M

Vårt nuvarande liv med telefon, automobiler, aeroplan, trådlös telegraf, shimmy och andra danser, är nog ganska olikt livet på 50—70-talen.

Man talar alltid om den gamla goda tiden, men det är nog en sanning med modifikation, ty mycket är nog oändligt mycket bättre nu än då; så har t. ex. skillnaden i levnadsstandarden minskats betydligt, folknykterheten gått oerhört framåt, avståndet mellan klasserna minskats genom idrott och värnplikt, hygien förbättrats och vår industri gjort jätteframsteg.

Något som dock måste tas med reservation är skrytet med vår expositionsartikel folkbildningen. — Den har ju i så måtto gått framåt, att oändligt med pengar getts ut för skolor av alla slag, ofta drivbankar för den Cronschougska kulturen.

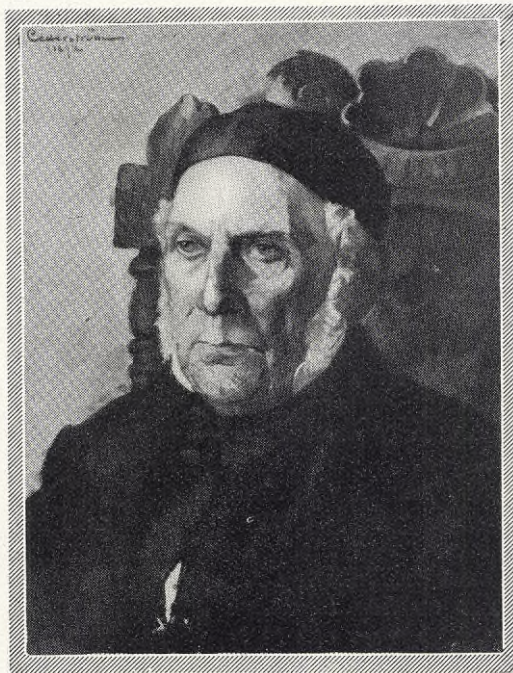
Vi må ej glömma, att kunskap och bildning äro två vitt skilda saker.

En italienare, som ej ens kan läsa, kan vara mera bildad, om vi med bildning mena själens hyfs, akningen för och det behagliga uppträdandet mot medmänniskor, än en av våra folkhögskoleprodukter, och till och med en av våra akademiskt bildade. —

Jag minns alltid en högst kunskapsrik ny informators entré på Krusenberg. Vid frukostbordet första dagen uttryckte han sin förvåning över, att min far kunde vara *så pass bildad* — på så sätt givande denne, som trots sitt het-siga lynne ej låtsade om oförskämtheten, tillfälle att visa, vad bildning verkligen är. — Jämlikhet i vetande är som all annan jämlikhet omöjlig, låt oss i stället sträva mot jämlikhet i hyfs — alla behöva ej veta detsamma, blott man sörjer för, att de, som äga gåvor, beredas tillfälle att utbilda dessa, och göra dem fullt fruktbarande, under det de andra blott få det stora a b c, som för dem möjliggör vidare utveckling. — Att ge dem mera endast ökar barlasten, den barlast, som man från examen till examen släpar med sig.

Man hade inte så förtvivlat bråttom förr i världen, att man inte hade tid att titta sig ikring, observera och själv direkt lära av vad man såg. — Nu proppas den andliga födan i en, liksom man proppar vissa deciliter föda med spruta i de arma gässen, som i Frankrike instängas i trånga burar för att få de stora levrar, som behövas för att göra goda leverpastejer och förstöra våra egna. Vad man läste var av annat slag förr, och jag vill undra, om ej allmog, vars bibliotek kanske ofta bestod endast av almanackan och bibeln, ur dem kunde hämta dels näring för sin fantasi och sin ande, dels ledas in på funderingar över världsalltets mysterier och de fysiska fenomen, han iakttog ikring sig. — Männe ej hans andes rörlighet genom dessa frågor, som ställdes till den, hölls vid friskare liv än genom färdiglagade åsikter, som dagspressen serverade honom varje morgon. — Men allt går en kretsgång och den bokliga högfärden har fått sitta i högsätet — blott allt för länge.

Den vördnad man är skyldig handen hade fått maka åt sig för en påfågellartad högfärd

Min far vid 87 år. Efter porträtt av G. C—m.

över den halvlärdhet man i alla dessa hög- och andra folkskolor fått i hjärnan, som ännu ej hunnit smälta den inproppade stuvningen. Omärkligt har emellertid handen i detta ar-

Vy från Krusenberg.

betarens tidevarv återtagit sin makt, blivit rent av en övermakt, vilken ej som arbete vill erkänna hjärnans. —

I samband med denna maktförskjutning

Graven på Alsike kyrkogård.

har längtan åter till jorden, vår närande moder, som med tacksamhet öppnar sitt sköte för den, som vill bruka henne, vuxit sig stark och oemotståndlig. Vi stå inför Egnahemsrörelsen, som är något av det förklarligaste, då kärleken till torvan är medfödd, och känslan av att äga en bit av den ger ryggrad. —

Men som vanligt här i landet slår man över och går för långt.

Man bara vill stycka och stycka, glömsk av, att om vår jord skall producera vad den kan, föda oss, även de stora ägovidderna äro av nöden. Har man väl en gång lyckats krasa sönder all Sveriges jord, kommer helt visst bakslaget, och man får söka lappa ihop allt igen, men det blir ytterst svårt, och då hava även andra *andliga* värden gått förlorade, ty storbonden och godsägaren voro ett par ur social synpunkt högst betydande faktorer. —

De höllo båda styft på familjen, urtypen för det ordnade disciplinerade samhället, och i den sammanslutningen härskade familjefadern, där fanns ingen parlamentarism.

Det är visst sant, att en betänklig upplösning av hemmen nu kan spåras, en olycka, ty vi må komma ihåg, att det är där som folket skapas. Amiral Lindman yttrade vid ett valmöte i Kalix ett ord att minnas: "På goda hem beror framtidens Sverige."

Ett sådant är jag tacksam att kunna se tillbaka på, ett, där ingen slappistregime härskade — det gammaldags, nästan gammaltestamentliga barndomshemmet på Krusenberg.

Ett sista minne blott ännu däriifrån, detta kanske det ståtligaste det, som för all tid grävt sig in i mitt minne: Gamle Barons likfärd.

Gammaldags drott hade han verkat i livet och det gjorde han än i det sista. Han fördes i mörka vinterkvällen till kyrkan på en av ett par skogskälkar uppbyggd katafalk, som helt var täckt med granris. Över den forne sjöofficers kista var en stor örlogsflagga bredd. Hans kära hästar leddes vid betset, framför kistan red Dragon Hamberg i parad med brinnande fackla i handen, bakom kistan kommo vi alla pulsande i den djupa snön, alla i höga smorladersstövlar med facklor i handen. När herren till Krusenberg för sista gången svängde ned från borggården, började Alsike spruckna klockor ringa. I alla stugor i hela nejden brunno ljus i fönstren och vid översta allégrinden mötte hela godset. Jag glömmer aldrig den synen, då det flammande tåget ringlade sig fram genom snön den långa vägen till kyrkan. — En pittoresk episod var, då dragonens häst blev vild av den myckna elden, gick över med honom och störtade ner från den höga vägbanken i snön, där gnistorna fräste ikring krigaren och hans glimmande hjälm. I all sin enkelhet var detta liktåget något så gammaldags storsvenskt, att jag är viss att det i våra dagar nog får söka sin like. —

Dagen därpå var begravningen, då gamle herrn av åtta friherrar Cederström bars till den grav han ordnat åt sin maka, och där nog alla de forna *småbaronerna*, som folket kallade oss, komma att åter samlas. —

SLUT.

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

INFÖR IDUNS KATTUTSTÄLLNING

UTSTÄLLNINGEN ÖPPNAS LÖRDAGEN DEN 20 SEPTEMBER. — TÄVLAN OM BÄSTA KATTHISTORIEN AVGJORD.

Fru Ruth Grill, utställningskommitténs kvinnliga ledamot.

IDUNS TÄVLAN OM BÄSTA KATTHISTORIEN har nu avgjorts och priset har tilldelats signaturen E. F., som här ger en rörande skildring av husets sista katt. Det är en katthistoria, i vilken alla kattor kunna känna sig rehabiliterade för sitt rykte om falskhet och alla kattvänner känna igen sina favoriter.

Många andra katthistorier, inte minst om lustiga, sluga och lekfulla kattor, som influtit till Iduns tävlan, voro också värda ett pris, men då tager prisernas rad nog aldrig slut. En del av dem ha dock stått införda i Idun, många Idunläsare och läsarinor till nöje och historiernas hjältar till berömmelse.

Husets sista katt.

I en stor trädgård nere i Sörmland låg en gång ett gammalt hus. Ingen visste bestämt hur länge det legat där, men det var mycket gammalt. En rostig vindflöjel gnisslade på taket, tegelpannorna skiftade i grönt, detsamma gjorde husets fönster, brända av många års sol och vind.

I det gamla huset bodde en lycklig familj och till familjen hörde en katt, oftast också en kattunge.

Iduns Kattutställning öppnas på lördagen.

Den första svenska kattutställningen öppnas på lördag den 20 d:s i Ostermans bilhall vid Birgerjarlsgatan 18 och hålles öppen lördag och söndag. Som man kunde förstå har utställningen tilldragit sig mycket stor uppmärksamhet och förfrågningar ha inkommit i mängd från kattägare och isynnerhet ägarinnor. Att antalet utställningsföremål ej blivit större än ett sextiotal beror på att utställningsbestyrelsen lagt mera vikt vid kvaliteten än vid att åstadkomma en massutställning. De exponerade djuren äro av hög klass och erbjuda med de många raser och typer, som utställas en stor sevärhet för den kattintresserade allmänheten. Hela nettoinkomsten av utställningen tillfaller Barnens Dag.

Därute i trädgården doftade av jasminer och rosor, nejlikor och reseda. Där funnos ringblommor och stormhattar, aklejer och duvan i arken. De som bodde i huset älskade blommor, och det såg ut som om katten gjorde detsamma. Där fanns en rabatt, som blev döpt till kattrabatten. När man böjde undan blommorna, låg ofta en liten katt där och sov bland lobelia och gossen i det gröna.

Den första katt, som kom i huset, var hämtad från ett torp tvärs över sjön, där det sades vara ett gott kattsläkte. När katten blev så gammal att han ej orkade leva längre tog en unge vid, alldeles som det är med människorna, och så gingo åren.

Det blev tomt för katten, när barnen kommo ur huset, men för var helg och fritid som de kommo åter och hemmets dörrar öppnades på vid gavel satt alltid katten på förstubron. Det var som om han kände på sig, att de skulle komma hem.

Men lyckan varar ej beständigt. En dag

Fru H. Arvedsson, som även deltar i organisationsarbetet för Iduns kattutställning.

gästade döden det gamla huset. Några år därefter kom han igen och bröt åter en länk ur kedjan. Hemmet upplöstes, möblerna packades in, men katten, vad skulle man göra med katten? Han kunde inte följa med ut i världen och inte kunde han ges bort. Han var för stor, skulle ej stanna kvar. Så bestämdes det, att gårdens gamla faktotum, Nilsson, skulle ta hand om honom. På så sätt skulle katten få stanna på gården. Det gamla huset bomrades igen och barnen, som nu voro gamla människor, reste därifrån.

Några månader därefter fick en av dem ärendet dit. Huset skulle rustas, nya människor flytta in.

Inte alla, men många, veta hur det känns att komma åter till ett tomt hem. — Nilsson stod vid grinden och tog emot.

»Ja fröken, nu finns här bara katten och jag, säger han. Jag vet inte hur det blivit med katten. Han har aldrig varit sig lik sedan fröken reste. På senare tiden har han ej velat äta.»

Nilsson avbröts av ett ömkligt jamande och ur hagtornshäcken kryper skuggan av

(Forts. sid. 950.)

Från IDROTTSFÄLTET och GYMNASIKSALEN

Skolflickorna tävla.

SVERIGES SKOLUNGDOMS GYMNASIK- och Idrottsförbund — ordet är långt, men populärt har det dragits ihop till Skolidrottsförbundet — har åter anordnat de tävlingar som under årens lopp och så här på höstsidan alltid utgjort en kulmen för skolidrottsarbetet i landet. Sveriges skolorungdoms hösttävlingar på Stadion med eller utan det publika inslaget — mest har det varit utan — äro trots detta den tävlingsfest, som bjuder den intresserade mest av ungdomlig vilja, spänst, geist och entusiasm. När de stora stjärnorna tävla, går jakten

av gammal vana direkt mot rekorden, men när ungdomarna komma, då är det mera av liv och humör, även om rekorden äro långt, långt avlägsna. Då slås slagen för skolan, och även det är värt de yttersta ansträngningar.

Det är icke många gånger man får se kvinnan i tävlan på svenska idrottsbanor. Vi ha läst om internationella idrottstävlingar för kvinnor i Paris, London och Monte Carlo, men här i Sverige ha vi undgått dessa utslag av ett malplacerat idrottsnit. Vi ha varit nöjda med och i icke ringa mån glatt oss åt, vad svenska skolflickor åstadkommit i ett fåtal utvalda grenar vid skolorungdomens hösttävlingar. En sextiometerslöpning, ett längdhopp eller ett höjdhopp ha glatt oss, och tillsammans med simningen och simhoppet har det varit tillräckligt. Vi ha sluppit se en kulstötande dam, och inte heller har en bollsparkande eller släggkastande kommit inför våra ögon. Under kapten Killanders säkra ledning ha un-

der några höstdagar i vår vackra idrottsborg skolflickor lekt sig till resultat och segrar i grenar som helt och fullt passa dem. Det är tillräckligt så, och ha flickorna sedan visat fysisk spänstighet och god tävlingsanda, så är målet nått. Resultat och färdigheter böra vi mindre tala om, ty att skapa rekord- och stjärnidrottskvinnor, det är icke avsikten med dessa tävlingar.

Få ha under de senare åren nedlagt så mycket arbete och så mycket gediget intresse för dessa tävlingar, speciellt i kvinnoväsende, som fröken Ragnvi Torslöv. För flera år sedan var hon med själv och höll sig bland de bästa. Sedan dess har hon utbildat sig till gymnastikdirektör och tagit flera svenska mästerskap, senast i konsttäckning på skridskor. Hon är nu »mamma» för alla flickorna på Stadion, och har allt gått i lås utan sura efterräkningar, då vet man vems förtjänsten är. I flickornas minne efter några glada idrottsdagar på Stadion lever då också fröken Torslöv.

Mjölakens bästa näring i koncentrerad form — är

Eskilstuna MESOST

Läkareord: "Underlättar matsmältningen och är lindrigt avförande".

Solen bleker men KONSTFLITENS

Möbetyger, Gardiner och Bomullstyger

mösta i Aratal dess inverkan. Prover sändas. Precisera godhetsfullt vad som önskas.

KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

CAROLINE HEDENSTIERNA.
F. von Mentzer, Bredaryd. Änka efter majoren O. L. H. Hedenstierna.
80 år den 20 september.

JANE af SANDEBERG.
F. Dickson, Vänersborg. Änka efter kaptenen F. A. D. af Sandeberg.
80 år den 22 september.

GABRIELLA FAHLCRANTZ.
F. Montgomery, Boo. Maka till advokaten, v. häradshövding G. Fahlcrantz.
75 år den 19 september.

OLENA RABENIUS.
F. Falkman, Sthlm. Änka efter professor O. M. Th. Rabenius.
75 år den 22 september.

MARIE SCHENSTRÖM.
F. Lerche Johansen, Västerås. Maka till f. d. häradshövdingen O. L. M. Schenström.
70 år den 20 september.

LAURA RIDDERBORG.
F. Schenström, Sthlm. Änka efter kaptenen E. L. S. Ridderborg.
70 år den 21 september.

MIA SANDELS.
F. de Maré, Halmstad. Änka efter grosshandlaren John Sandels.
60 år den 18 september.

GERTRUD TÖRNELL.
F. Weber, Sthlm. Maka till kanslisekreteraren E. R. Törnell. Stadsfullmäktig.
60 år den 21 september.

ALICE KEILLER.
F. Lyon, Göteborg. Maka till kabinettskammarherren James Keiller.
55 år den 17 september.

MARIA EKLÖF.
Fröken, Norrtälje. Musiklärarinna vid Statens Samskola i Norrtälje.
55 år den 21 september.

MATHILDA LUNDEBERG.
F. Ericson, Sthlm. Maka till bruksägaren Kristian Lundberg.
55 år den 24 september.

INGRID WREDE.
F. Hay, Jönköping. Maka till hovrättsrådet frih. Henrik Wrede.
55 år den 24 september.

CARIN HAMMARSKJÖLD.
F. Tiselius, Stocksund. Maka till civilingenjören Henning Hammar skjöld.
50 år den 19 september.

ANNIE JANSSEN.
F. Ullgren, Varberg. Maka till rådmannen J. H. L. Janssen.
50 år den 19 september.

INGRID OLENIUS.
F. Jonsson, Nysätra. Maka till kyrkoherden Per Olenius.
50 år den 22 september.

MAGDA GUSTAFSSON.
F. Lindberg, Älvsbyn. Maka till kyrkoherden K. P. T. Gustafsson.
50 år den 24 september.

MARIA SUNDSTEDT.
F. de Verdier, Ulricehamn. Maka till apotekaren Gustaf Sundstedt.
50 år den 25 september.

AMANDA LUNDEBERG †.
F. Rydberg, Hudiksvall. Änka efter lasarettssysslomannen Axel Lundberg.
* 1836, † den 24 augusti.

ULLA BERGH †.
F. Hjärne, Sundsvall. Änka efter kommissionslantmätaren C. F. Bergh.
* 1837, † den 27 augusti.

NANNY BRINCK †.
F. Brinck, Sthlm. Änka efter grosshandlaren Johan August Brinck.
* 1848, † den 1 september.

Hur bestämmas varuprisen?

Jo, inom de flesta branscher av monopolistiska sammanslutningar, vilka icke taga hänsyn till allmänhetens intressen utan endast sträva efter största möjliga vinst. Kooperationen, som är en fri sammanslutning av hushåll utan hänsyn till klassgränser eller politisk åskådning, kan i den mån den vinner anhängare bryta monopolens välde. Allmänheten bestämmer då själv varuprisen. Finns å er ort ingen kooperativ (konsumtions-) förening tillskriv då *Kooperativa förbundets sekretariat, Stockholm I.*

ZAM. EN KONSTNÄRSHISTORIA AV HENNING BERGER

HAN HETTE EGENTLIGEN SAMUEL, men förkortade namnet till Sam och stavade det, varför vet jag ej, med Z. Måhända av oppositionslust eller kanske av »signeringssnobberi» som hans vän, målaren, uttryckte sig.

Ty Zam hade också varit artist, »målare», och nu var han död. — Jag tycker mig se tidningsnotisen: »Ett uppseendeväckande självmord, som i djupa kretsar väckt innerlig sorg och deltagande» o. s. v., o. s. v. —

Vi sutto tillsammans vid en likör, hans vän L., en berömd landskapsmålare, och jag, och naturligtvis talade vi om Zam. Vi talade och talade, d. v. s. L. talade och jag lyssnade, då och då görande ett inpass för att få honom att berätta mera. Och det var ingen konst; han hade ständigt rest tillsammans med Zam och fann nu liksom ett visst nöje i att fragmentariskt porträttera honom. Han talade hastigt, kort, med underliga tonvikter och modulationer, blev ibland patetisk, skrattade till emellanåt och beledsagade sina ord med livliga gester. Det blev en underlig skissartad biografi, med en fläkt av färg och pensel alltegenom, icke så mycket för uttryckens som framställningens skull. Han gjorde ett utkast av sin döde väns liv, och jag tog det till en studie, ej såsom en minnesruna — Zam var ju nästan okänd! — utan en teckning med kniv och penna på tonpapper!

Men det är L., som talar:

»Du vet», började han, »att han ständigt vurmade för måleriet. Redan som liten, liten parvel brukade han laga, att han kom upp i Nationalmuseum, och där stod han och betraktade kopierarne i tavelamlingen, tills han blev tillsagd att avlägsna sig. Och hur han klöttrade av allt på allt, ända till dess man började tro, att han verkligen hade »anlag»! Och hur han försummade skolan och för resten allt, utom sin teckning och målning! Märkvärdigt att han redan vid så unga år vågade opponera sig. Men det låg i honom. Du minns väl, hur förvånad Herlin blev, då Zam förklarade sig ej vilja rita av gumman Minerva av gips, utan påstod det vore lämpligare, åtminstone vad honom beträffade, att kläda ut en levande flicka till Minerva för att tjänstgöra som modell. Eller när han ritade av gubben vid sin pulpet, så likt och likväl så slarvigt, eller då han i Mentzers kartbok eller på svarta tavlan gjorde de bizarraste utkast och glömde att stryka ut dem.» — — —

L. tystnade ett ögonblick, tänkte en cigarett och fortsatte sedan i förändrad ton:

»Du vet, han slutade i fyran och började i slöjdskolan för att se'n komma in på akademien. Ty nu skulle han utbildas till artist. Men där var han ej länge. »Den där smörjan kan jag ju», brukade han säga, »och för resten — anser jag det inte lämpligt.» — Det var då nu hans mani förstås att aldrig anse något »lämpligt». Så målade han ett tag för Grabow, Gud vet om han ej tog ett par lektioner av Wallander också. Men det var inte heller lämpligt. Utan se'n

Det första litterära alstret av Henning Bergers hand stod infört i Idun — en händelse, som kanske för de flesta av en yngre generation är obekant, men som vi nu bringa i erinran genom att ännu en gång införa debutarbetet i Iduns spalter. På den tiden — det var 1890 — skulle Henning Berger bli målare och gick på Konstakademien. Men så fick han se en Iduns inbjudan till pristävling och skrev en skiss, som han kallade Zam och som naturligtvis handlade om en konstnär. Zam hade att tävla med själva Gösta Berling, så det blev inte något väntat första pris, men i stället ett hedersnämmande och införande av skissen i Iduns nyårsnummer 1891.

började han måla på egen hand. Och ser du, nu först började han sin bana, åtminstone sade han så. Det var för resten en alldeles märkvärdig talang till pojke. Men det var som jag säger medfött. Han behövde aldrig mer än ta i en pensel och göra en sju, åtta drag, så var ett konstverk färdigt. Och aldrig något fusk, aldrig något underhaltigt. Det var en riktig överdängare, var det! Och realist ända ut i fingerspetsarna. Och parisare och något mer ändå, något obegripligt, som jag inte vet, vad jag skall kalla det för. Det var en elegans och en nonchalans — ja du, som inte ä' artist, kan inte fatta det där! Men ser du, den där van Beer t. ex. ä' också elegant, men det är något så petigt och tillgjort, och det var det aldrig hos Zam. — Och allting målade han: landskap, gener, stilleben, porträtter. Och figurmålare se'n! Men landskap va' han allt styvast i ändå. Och så'na snobbiga motiver! Och vilken uppfattning se'n! Och ändå va' han aldrig nöjd, utan bara förstörde allt, vad han gjorde. Tänk dej, inte en enda tavla såld! Inte en! Kom någon utom ateliern, så hade han skänkt bort den. Men han var ju rik och målade för sitt nöjes skull, eller rättare sagt för konstens skull. Ty han var en passionerad konstnär. Överproduktiv

som man säger. Gud, vilka färg- och materialräkningar! Och sådana atelierer! Alltid nya, vart han kom. Du skulle sett en, vi hade tillsammans i Paris. Fullkomligt japanesisk stil, med äkta japanska varor förstår du! Alldeles som en scen ur Mikadon. Det var stil må du tro. Och de andra va' något till avundsjuka. D. v. s. de som fingo tillträde. Ty han, Zam, umgicks ju knappt med någon. Men Spada var där en gång, förstår du! Vet du, va' han sa' om Zam? — »Han målar ihjäl sig», sa' han! Men Zam bara flängde omkring sig och tog dussintals studier och skisser. Skisser va' hans svaga sida. Nästan allt han gjorde va' bara skisser. Han arbetade verkligen sällan ut någonting. Men inte va' han lat för det. Han brukade säga: »Jag ä' bara en skiss själv.» — »Men de ä' de styvaste», — la' han till, och så log han sitt vackra, melankoliska leende, och ser du, det tog bort självberömmet i orden! — Han var allt mycket egenkär, Zam, men det hade han då också rätt till. Kritik tålde han inte gärna, men det måste man!»

Här gjorde L. en paus, drack ett glas likör, rökte några bloss och storrade tankfullt ut i rymden, som mindes han några flydda glada stunder. Därefter började han åter i något forcerad ton:

»I Italien hade vi så fullt med utkast, att vi brände en hel hög.»

»Där gå många tusen kronor», sa' han då. Där målade han akvarell alldeles vilt à la Lundgren. Ibland pasteller, mest porträtter i så fall. Men landskap i olja voro hans specialitet i alla fall. Naturligtvis var han friluftsmålare. Han visste icke, hur naturtroget han ville ha' det.»

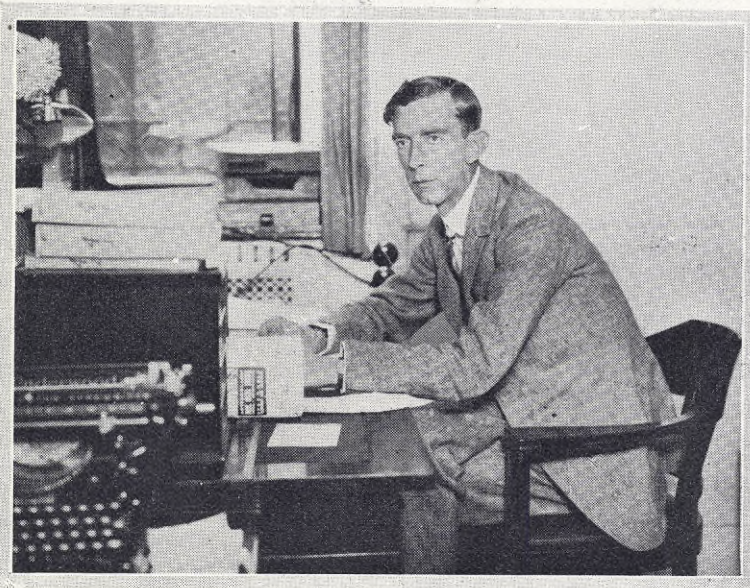
En gång hade han en vinterstämning fullt färdig. Det var en fyra, fem träd i rad — i perspektiv, förstår du! — ett stycke gärsgård och en stor sten och för resten ett överdådigt lyckat experiment med kremservitt. Det snöade, ser du. Du kan inte föreställa dig vilken effekt! Jag saknade ord, men bråkade bara med honom, att han skulle ha' den på utställningen. Jag gick ut för att få hem ett par bekanta för att övertala honom. Ty det var ju rent av ett spektakel, att en talang som hans skulle bli totalt okänd. Nå, kan du tänka dig, vad jag finner, när jag kommer hem? — Tavlan överstruken! Överstruken, hör du! Det var otroligt, men sant, som det heter. Men då blev jag arg och höll en läxa för honom, som dugde. Vad tjänade det till att kluttra beständigt, om ingen skulle njuta och beundra mästerverken, va'? Eller trodde han konsten vore till för att begravas?

»Men han bara skrattade!»

L. avbröt ånyo. Vi togo på oss rockarna, ty det började bli kallt, och vi sutto ute. L. fortsatte långsammare och liksom tänkte han efter, vad som borde sägas:

»Nå, så får han en dag fatt en roman av en nästan okänd tysk författare. Den handlade om ett par konstnärer, tror jag, och, kan du tänka dig, när han

(Forts. sid. 950.)

Prins Wilhelm är en mångfrestande man — i år debuterar han som redaktör för Barnens Dagblad. Varje dag har prinsen setts i fullt redaktionsarbete i Barnens dags högkvarter Arsenalsgatan 6, där denna bild av prinsen-redaktören vid skrivbordet är tagen för Idun.

GUBBENS

Egen ostron-anjovis
Kalasfiskpudding
Kalasfiskbullar

Balas
Kaviarill
Vingassill
Matjessill

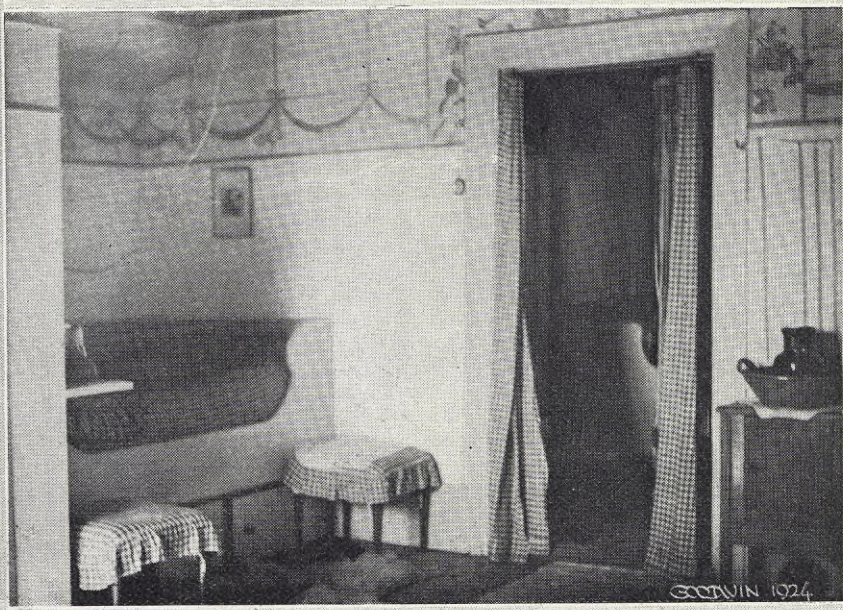
rekommenderas som marknadens finaste konserverinläggningar.

KLÄNNING BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA • GÖTEBORG

Förmaksvrån mot fönstret.

Ett hörn av barnkammaren, där Carl Larsson hämtat så många av sina motiv.

HOS FRU KARIN I SUNDBORN

DÄR CARL LARSSONS KARIN BOR MED KÄRA MINNEN OCH NYA »UNGAR» I SIN VÄRD.

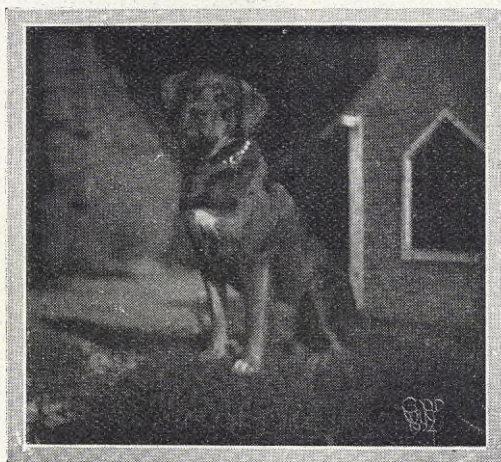
»DOCK, NÄR HON, KARIN, I SEN skymning kurar i ett hörn, och av henne ej skönjes stort mer än de runda, drömmande ögonen, vilka stilla, men djupt allvarligt se emot mig, fulla av evig, oföränderlig kärlek, då — — — då störtar jag på knä, med mitt fula, flintskalliga huvud i hennes sköte, och jag känner mig sväva bort med henne, stilla och ljuvt, bland renare luftlager, över ängder, där endast frid råder, där det gröna står i ljuvaste skimmer, där en silvervit flod rinner genom de härligaste nejder, där luften icke värmes och lysas av solen, utan av Gud Faders strålände leende.» — — —

Så skriver Carl Larsson själv på ett ställe om sin Karin. Han bekänner också, att det var, då han mötte henne som han började leva och fick fast mark under fötterna. Hon och genom henne barnen och hemmet gav sedan innehåll åt Carl Larssons liv, gav stoff och färger åt hans pensel liksom åt hans person. Med sina hembilder hoppades Carl Larsson kunna ge »det kära, svenska folket» ett föredöme — han gruvade sig förfärligt för att skriva ned det ordet, men till slut fanns det intet annat att ta till. Han kunde dock göra det med lugnt samvete, ty var finns ett hem, där lyckan, harmonien och hemstämningen varit så bofast som hos Carl Larsson i Sundborn och hans fru?

Man känner genast igen fru Karin, när hon kommer gästen till mötes vid grinden. Hon är litet tunnare än förr, åren ha böjt hennes gestalt, det svarta håret har blivit vitt och blicken i de stora, runda ögonen har blivit tröttare, men också ömmare och mera inåtvänd. Det är dock samma fru Karin som på tavlorna med ett brokigt dalhuckle över håret, stickstrumpan i händerna och den lilla rosetten bak i nacken på klädningens höga krage. Och med något så blitt och moderligt i den dämpade rösten hälsar hon välkommen och för mig genom huset upp till gästrummet, Gammelrummet kallat.

Vinden fläktar lätt och svalt i gardinerna som fru Karin sytt, utanför det öppnade fönstret leker solskenet i björkarnas blad och på avstånd höres forsens dån. Det är en strålände brittsommardag i Dalom och en ljuvlig plats på jordklotet! Och härinne i Gammelrummet sitter hemkänslan och konstnärsglädjen i varje vrå. Ingen stilepok präglar rummet, det är adligt och bondskt i skön blandning, men det är hem och det är Carl Larssonskt. Det där skåpet har Carl Larsson nog hittat i någon bondstuga och »kluddat» några deviser på, spegeln där lär ha varit Emelie Höggqvists, den stora tavlan med den sköna kvinnan är flamländsk och sängen — nu öppnar fru Karin dörrarna till den vackra skulpterade väggen, ett arbete från Slesvig-Holstein, och där innanför uppenbarar sig i ett stort, luftigt skåp den inbjudande bädden. På dörrarnas insida stå rader av berömda namn till minne av berömda gäster, som sovit i skåpet och som varit vänner i det glada, gästfria hemmet på Lilla Hyttån, där redan devisen över porten lyser i glada färger:

Var välkommen, kära du,
till Carl Larsson och hans fru.

Buck — Spadarvets vaktare.

Som Gammelrummet är hela Carl Larssonska hemmet. Det är ett plockverk, uppbyggt och hopsamlat av två, som gingo helt upp i sitt hem. Till att börja med var det inte så fint, man redde sig med några rum, enkelt möblerade. Men småningom växte byggnaden ut, rum efter rum tillbyggdes och fylldes med vackra möbler och föremål, konstverk och tavlor. Men intet gör intryck av museum, ty hemmets tomte har smekt varje sak och givit den känsla och liv.

Allt är sig likt som i den stund, då Carl Larsson för alltid lade ner penseln. Man skulle bara vänta, att han åter stod i ateljén, där han lämnat halvfärdiga arbeten, eller att han skulle ta sin pipa från sitt nattduksbord och sätta sig i biblioteket, där han under senare år tyckte alltmåra om att dväljas bland sina dyrkade böcker, som han med både kärlek och uppoffring samlat ihop. »Han kunde gott försaka några middagsmål för en bok på den tiden det var nödvändigt», säger fru Karin. Eller skulle Carl Larsson kanske slänga böckerna och i stället rusa ner till barnbarnen, som skrika och tumla om i sanden och solskenet nere på planen? »Ungar» var Carl Larssons passion och hans stolthet över första barnbarnet Gunlög var obeskriverlig. Sedan dess har en hel kull Larssonsättlingar kommit till och varje sommar komma de till Hyttån och återföra dit den stojande barnastämning, utan vilken hemmet i Sundborn inte kan tänkas. Carl Larsson är borta, fru Karin är ensam och böjd av åren, barnen på tavlorna ha vuxit upp, Suzanne har blivit doktorinna i Eskilstuna, Lisbeth fru i Köpenhamn, Brita i Greifswald, Kersti på Spadarvet och av pojkar är Pontus i Canada och Esbjörn på Alnarp — en dämpad stillhet, något av det förgångnas ro måste då träda över tröskeln. Men när sommaren kommer och med den barnbarnen i olika portioner, då blomstrar Lilla Hyttån upp på nytt. Och så länge fru Karin är kvar i Sundborn och kanske ännu längre, skall »stugan» som

KOBBS finaste *Ceylon Thé* (grön etikett) giver en fyllig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. De thévänner, som en gång druckit av detta utsökt fina *Ceylonthé*, godtaga därefter helt säkert icke något annat thé.

"Gomårren!" — Fru Karin med döttrarna fru Frieberg och fru Friedrich hälsa genom fönstret.

Spadarvet fr

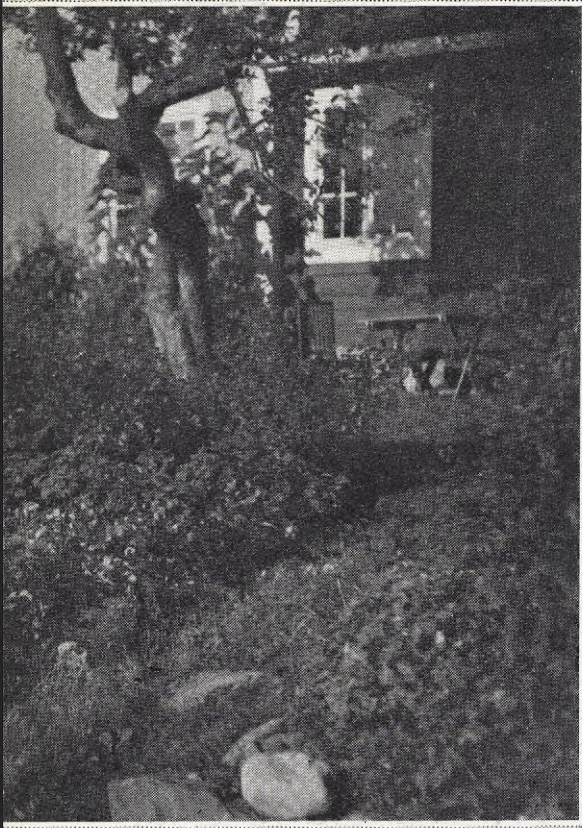

Fru Kersti Frieberg.

Carl Larsson själv kallade den med solrosorna vid knuten och den stora hängbjörken i trädgården vara samlingsplatsen och hemmet för Larssöner, som alltid måste längta tillbaka till de kända stigarna, till forsens dån och de skogklädda, blånande höjderna. Här har varje plats ett minne, inte bara bakom staketet till Lilla Hytt näs, utan nästan lika mycket ute i byn. Går man över dammbron, kommer man till Spadarvet, den lilla gården, som Carl Larsson köpte för att ha till en särskilt ostörd vrå, där det blev alltför livligt hemma på Hytt näs. Där har nu fru Kersti Frieberg och hennes make rätt sitt lilla bo, till stor glädje för fru Karin, som nu har åtminstone en dotter i sin närhet, medan de andra barnen hamnat så långt bort i skilda land och väderstreck. Går man bygatan fram, kommer man småningom till Sundborns gamla kyrka, som ligger bland björkar på en höjd och avslutar byn mot sjön på andra sidan. Och på dess kyrkogård, leende och vänlig i septembersolen, vilar Carl Larsson under en enkegravvård, som bär hans kända initialer och evighetsringen. Och som han nu är stad på den eviga vandringen genom de nejder »där luften icke värmes och lysas av solen utan av Gud Faders strålande leende», skal alltid hans minne leva som den störste och trognaste sonen av Sundborn. Ty även om Carl Larsson var Sundborns byamän, litet besvärlig, då han inte tillstodde eller kunde finna deras nya, fina kommunalhus vackert, så är väl det nu glömt för den berömmelse han givit den lilla byn och den rörande trohet varmed Stockholmspoiken från Lagårdsgårde var fastvuxen med Sundborn.

Sådant är hemmet i Sundborn, bygde och minnena, i vilka fru Karin Larsson framlever sina höstdagar. Ty höstdagen är det, sedan han gick bort, som var allt för henne och för vilken hon var allt, även om hösten är mild och ljuv av reflexer från den sol, som flödat så rikt över deras liv.

Från början föll sig arbetsfördelningen de båda emellan naturlig. Han målade och

idgårdssidan.

fick nytt liv i sin pensel genom henne. Karin Bergöö slängde paletten och frestades aldrig att ta upp den, ty redan vid några små ansatser ditåt gick huset på sned. Hon hade nog bestyr med att vara sin mans ledsagarinna och stoppa ungarernas strumpor — fast ingen kan få i sitt huvud, att hennes strumpstopning i ateljén bredvid mannen, när han målar, är vanlig prosaisk strumpstopning. Säkert har nog också fru Karin funnit hemligheten med strumpstopningens poesi, liksom hon och hennes man funnit hemligheten med hela äktenskapets och hemmets poesi. Inför detta vill man bara ödmjukt och nästan skamset böja sitt huvud, anande vad dessa två varit för varandra och de sina och tackande för vad de låtit oss se och känna av sitt. Ingen kan lämna Carl Larssons och fru Karins hem och ingen kan ha sett de glada, soliga, svenska bilderna från Sundborn utan att känna sitt hjärta genomströmmas av kraft, värme och vilja att göra något ädelt och vackert av sitt liv. På samma sätt kan ingen ha mött fru Karin, utan att ha känt värmen och klokheden i hennes blick. Tyst och stilla går hon sin väg, hon säger icke mycket och uppträder som den enklaste och obetydligaste bland enkla och obetydliga, men man förstår, när en gammal fin dam och känd författarinna sade, att hon aldrig glömmet Karin Larsson, fast hon icke växlat fem ord med henne. Den gamla damen satt vid sin makes dödsbädd, då Karin Larsson kom på besök. Hon ville icke ta emot någon, men gick så till slut ut i salongen, där Karin Larsson mötte henne med en blick och en rörelse så full av förståelse och innerligt deltagande att hon aldrig kan glömma det, fastän så mycket annat ur ett rikt liv försvunnit i glömska. Den blicken har nått kärlekens djup och lösen: att leva för andra och endast genom andra för sig själv. Och för den blicken vörda vi alla och beundra fru Karin, de som stå henne nära, de som känna henne och de, som icke känna henne annat än som hon står för dem i bild och ord av den hon delade livet med i hemmet under Dalarnas sol och björkar. EBE.

Mormor och Britas äldsta dotter, Ulva.

Fru Brita Friedrich i ett hörn av ateljén.

LUNDVINS

GAHNS TVÅLAR

BEPRÖVADE ERKÄNDA

Vi nämna några sorter ur vårt rikhaltiga sortiment:

BORGLYCERINTVAL, PERUBALSAMTVAL, LANOIA-TVAL, BORAX BENZOETVAL, LAVENDELTVÅL, AKTA ASEPTINTVAL, och BORLANOLINTVAL samt parfymierade tvålar i alla odeurer.

Vårt namn garanterar förstklassigt fabrikat.

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HÖVLEVERANTÖR
UPSALA

Kan du skriva? Kr. 600.— för ett brevkort.

Ett slående bevis

att "Nugget" skokräm har slagit igenom och visat sig vara överlägsen de vanliga sorterna framgår tydligt av faktum att andra fabrikanter nu övergivit sina oriktiga teorier om vattenhaltig skokräm och börjat tillverka terpentinkräm. De ha således behövt omlägga sina tillverknings- och förpackningsmetoder.

Akta Eder för sådana efterapningar, som även söka efterlikna "Nugget"-askens utseende. Dessa nya preparat ha framtingats och ha icke utstått provet. "Nugget" däremot är känd sedan tiotals år tillbaka över hela världen och är framställd efter beprövade metoder av de finaste råämnena.

"Nugget" är en ren vaxprodukt och förlämnar icke allenast en hög varaktig glans åt lädret utan förhindrar det även från att spricka. "Nugget" finns i alla önskade nyanser och kostar endast 30 öre, 50 öre resp. 85 öre pr ask beroende på storleken. Den är billigare i pris, drygare i bruk och kräver mindre arbete än någon annan kräm.

Ni kommer aldrig att återgå till den gamla sorten, när Ni en gång provat "Nugget". Om Eder handlande ej för den önskade nyansen eller storleken, så rekvirera direkt från oss.

Tävlingsregler:

För de 101 bästa svaren å frågan: Varför använder Du "Nugget"? betala vi följande pris:

Första pris Kr. 600.— = Kr. 600.—
100 extrapris å Kr. 5.— = Kr. 500.—

Ingen kupong eller tomask behövlig. Iakttag endast följande punkter:

- Svaren skola skrivas på ett brevkort. Ni kan göra så många försök som helst, men vardera måste vara på ett särskilt kort.
- Svaren skola börja: "Jag använder Nugget, emedan" och skola begränsas till högst 24 ord, dessa 4 inberäknade.
- Korten skola avsändas senast den 30 September 1924 till "Nugget Tävlan", A.-B. Platin & Co., Nobelhuset, Stockholm.

Skriv tydligt namn och fullständig adress. Resultaten skola annonseras i denna tidning.

"NUGGET"

VÄRLDENS BÄSTA SKOKRÄM

N 106

Iduns pristävlan i n:o 38.

-E D

NU HAR JAG ÖST VATTNET UR BÅTEN.

PANNKAKA

L CUBA

-L ATT

SOPRANA

ND

I varje brev med lösning som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Pristävlan n:r 38".

Lösning.

Lösningen av rebusen i n:r 33 lyder: Man påstår, att lingonskörden i höst skall bli ovanligt rik. De två första rätta lösningarna voro insända av Albin Hassner, E. 68, Östersund, och Eric Pählman, Lidköping, som erhålla prisen, denna vecka uppgående till kronor 17:85.

Iduns kattutställning.

(Forts. fr. sid. 944.)

en katt fram. Han var mager och tunn, pälsen ruggig och glanslös.

Hon, som återvänt, satte sig ner på marken och katten kröp, ynkligt jamande, upp i hennes knä. Han höll sig fast med klorna, som om han aldrig mer ville släppa sitt tag, ömsom jamande, ömsom spinnande. Kanske alla kattvänner förstå, att hon, som satt där, storgvät.

Några dagar senare stängdes åter det gamla husets dörrar. Skjutsen stod framme. Tåget väntade.

Hon, som reste därifrån, satt och vände sig om så länge det gamla hemmet syntes. Under en grönskande buske därnere i trädgården vilade ett litet trofast hjärta, som upphört att slå.

Det tillhörde husets sista katt.

E. F.

Zam.

(Forts. fr. sid. 946.)

läst boken, ville han inte måla mer! Han var trött, sa han. På ett år så rörde han inte vid en pensel. Han påstod sig inte kunna »fatta konstens betydelse», »tvivlade på sin kallelse» o. s. v. Har man hört på maken? Konstens betydelse! Du store!

Men så gjorde vi en tripp över Medelhavet, och nu vaknade artisten igen. Han

(Forts. sid. 952.)

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år 15:—	Helt år 17:50
Halvt år 8:—	Halvt år 9:—
Kvartal 4:25	Kvartal 4:75

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSÄMAGENTURIN
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 49

TANGENS

GARDINER
äro billigare
bättre
och smakfullare
än utländska

M. ZADIG'S
Barnpuder
med Lanolin

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Enastående tillfälle.

För sjuk (icke lungsjuktig) som behöver vistas längre tid i södern eller för den som av studieskäl söker uppehålls-ort i Rom gives tillfälle att få hyra en liten möblerad våning, solig, sund, centralt belägen, där förfaren värdinna tillreder och ordnar allt på bästa sätt. Referenser genom Astrid Ahnfelt, adr. via Cicerone 44, III, Rom.

HEMFÄRGEN

HÄRVAN

lämnar husmodern
med minsta besvär
det pålitligaste re-
sultatet.

Dess prisbillighet
gör färgningen ekono-
miskt bärande.

A. W. HERDINS FÄRGVERK
FALUN

Använd

GÖTEBORGS
KEX
FABRIKS AKTIEBOLAG

Svensk Kex

PHOSPHO-ENERGON-PILLER

ETT SVENSKT VILOHEM

Gysinge herrgård, det gamla ståtliga, härligt belägna slottet vid Dalälvens strand är av Stora Kopparbergs Bergslag sedan några år upplåtet till ett konsortium, som där inrättat ett förstklassigt vilohem, vilket för varje år tillvunnit sig allt större förtroende från allmänhetens sida. Såväl friska personer som de, vilka äro i behov av vila och ro, mötas i det vackra vilohemmet på denna gamla vackra herrgård av stämning, harmoni och lugn, som verka innerligt välgörande. Man känner sig vid Gysinge som en välkommen ompysslad medlem av en herrgårdsfamilj, vars älskvärda damer göra allt för att ordna det angenämt, hemtrevligt och bekvämt för alla sina gäster. En gång hade ju Gysinge bruk sin storhetsperiod och mycket finnes ännu kvar, som påminner om gångna tider, bland annat den ståtliga herrgårdsbyggnaden med dess många gästrum, ett minnesmärke från forna glesdagar vid svenska järnbruk. Ännu finnes här ättlingar kvar av de gamla vallonsläkterna, vilka på sin tid inflyttade till Sverige. Namnen Sporrong, Pousette, De la Rose m. fl. äro fortfarande representerade därstädes. —

— En gäst skriver: "Juldagarna, som min man och jag tillbringade vid Gysinge, voro en upplevelse att länge minnas. Lugnet och hemtrevnaden inomhus voro ljuvliga, strålade sol över ett frostigt snö vitt landskap var betagande. På eftermiddagen, då solskivan långsamt försvann bortom Dalälvens skogklädda strand under timmar lämnande efter sig en flammande himmel i rött och guld, var det bedärande vackert. Blott det att då sitta i ett av de varma förtjusande gästrummen och blicka ut över det vackra rosenskimrande landskapet, var en njutning värd resan dit. Men hösten är kanske ändå Gysinge bästa tid med den milda luften och de vackra färgskiftningarna.

Skogs promenader finnas varhelst man styr sin kosa, och bil- eller slädturer kunna lätt arrangeras för dem, som ej vilja promenera. Och var finnes väl sådana rum till gästernas förfogande som på Gysinge herrgård. De solida, tjocka murarna, de dubbla dörrarna mellan rummen och korridoren utestänga alla ljud och göra det möjligt, att gästerna äro fullkomligt ostörda av varandra. Möbleringen är synnerligen hemtrevlig och i detalj uttänkt, så att det skall vara bekvämt och framförallt icke verka pensionat. Då härtill komma härliga bäddar, mönstergill ordning och renlighet samt god uppvärmning och väl skolad, förekommande betjäning, kan man väl knappast mera begära.

Livet vid Gysinge är dock ej avpassat för dem, som jakta efter nöjen eller toalettpupvisning; det hela är enkelt och sunt, men glada äro dock alla, tonen är behaglig, skämtet och humorn välsedda. Före middagen sköter var och en sig själv; efter middagen tillbringar man efter behag aftonen på sina rum eller samlas man kring kaffet och den väldiga björkvedsbrasan, varefter kvällen förflyter under trevligt samspråk, med sällskapsspel, bridgeparti, musik, lekar eller vad annat, man kan ha lust att hitta på. Det hela är ett tilltalande hemliv, som inger ro och lugn. Maten är utmärkt, tidigare endast vegetarisk, men numera, klokt nog, serveras även kött och fisk.

På tal om vegetarisk diet torde endast få ha en aning om vilken mångfald av goda, fina rätter, som kunna beredas av vegetabilier, och huru de förvillande kunna likna köttätter i både smak och utseende. Man excellerar i sådana på Gysinge. Detta fick jag (ej vegetarian) erfara under min 2½ månader långa vistelse därstädes." —

Till sist torde böra nämnas, att Gysinge herrgård är belägen vid järnvägsstationen med samma namn å linjen Sala—Gysinge—Gävle eller Tillberga—Gysinge—Gävle c:a 5 timmars resa från Stockholm, samt att läkare och apotek finnas på platsen.

Då sol gått ned...

bör en Vidus-lampa lysa i varje hem. Finnes hos alla välsorterade belysnings- och möbelaffärer.

A.-B. VIDUS, ARVIKA.

Korsett bekväm, välsittande och elegant utföres under garanti efter Edra egna mått till ungefär samma kostnad som en färdig konfektionskorsett, vilken åsamkar otrevnad, emedan den aldrig passar. Färdig på en eller två dagar. Damer utom Stockholm få, om de per brev beskriva sina önsknings, sig till-sända prover på material, måttagnings-blanketter och priser. O. Öberg, Brahe-gatan 32, 3 tr. (Tel. Ö. 1925.) Sthlm. Affärstid 9—11.30 f. m., 1—5 e. m.

En prydnad och en stolthet — ett vackert hår...

En metod som skall ge Edert hår dess fulla fägring.

För att utveckla Edert hårs fulla prakt och skönhet bör Ni behandla det med Azymol-Stimulus. Först tvättas håret med Azymol-Stimulus Schamponeringspulver, sammansatt efter samma grunder som det så erkända, av svensk läkare uppfunna hårvattnet Azymol-Stimulus. När håret är nästan torrt, indränktes hårbotten med det för håret näringsrika Azymol-Stimulus hårvattnet.

Denna behandling befördrar hårväxten, hindrar håret att falla av samt ger detsamma rik glans och vacker, naturlig färg. Frisyren blir luftig, porös och lättkammad.

F. Pauli's

AZYMOL-STIMULUS

Utställning av

HÖSTENS MODELLER

i våra avdelningar för Damhattar, Dräkter, Kappor och Klänningar.

De modeller som vi presentera våra ärade kunder äro valda med en synnerlig omsorg bland de intressantaste nyheterna från kontinentens förnämsta modecentra.

Paul U. Bergström A/B

Drottninggatan 74, Stockholm.

PUB

Nu äro de här...

alla de utsökt vackra parisiska tyger-na, som beundrades på N. K:s manne-känguppvisning.

"KOMPANIET"

Ett av Palladiums närmaste program bliver

DOUGLAS FAIRBANKS' TJUVEN I BAGDAD

UNITED ARTISTS
Birger Jarls gatan 15 - Stockholm

Gratis
Kan Ni uppvärma
Eder vilka eller värmning
med överoppsdrömen
medelst kökspisen.

"MALCUS"
Begär ill. katalog. Sändes gratis.
A.-B. MALCUS HOLMQUIST, Halmstad

KOPPAR SOL

Koppar och mässing skinnande som solen, om de blankas med "KOPPARSOL"
Nya Zinksolrsb. Iken, Örebro.

**Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.**

Försäkrings A.-B. NORAN, Göteborg.

Bon Ami

Ett oljefritt putsmedel.

Använd icke vanliga oljiga, syrhaltiga och giftiga metallputsmedel till Edra kökskärl — begagna i stället Bon Ami. Användes på samma sätt som vanliga putsmedel — man stryker på, låter det torka in och avgnider därefter. Detta är det snabbaste, bekvämaste och enklaste rengöringssättet.
Bon Ami innehåller inga oljiga, flottiga, syrhaltiga eller giftiga beståndsdelar, vilket ofta är fallet med andra metallputsmedel. Det består av ett rent, mjukt, vitt, finpulveriserat mineral med en liten tillsats av tvål och är fullkomligt oskadligt för kökskärlen. (I Amerika använda tusentals personer Bon Ami t. o. m. att borsta tändarna med för att avlägsna vinsten.)
Bon Ami gör kärlen blanka och skinnande — kvarlämnar ingen oljig hinna. Rispar ej heller tenn och aluminium som den vanliga puts-tvålen gör.
Utmärkt vid rengöring av fönster, speglar, badkar, mässing, nickel, målade och glaserade ytor.

Säljes överallt.

»Intet kan ersätta det.»
Generalagent:
A.-B. Hugo Österberg, Sthl n 6.

Pris 40 öre.

(Forts. fr. sid. 950.)

började måla mariner. Det blev något extra, må du tro! Solnedgångar på långa, smala dukar, bara himmel, vatten, sol och ett par fiskarbåtar. Och så breda, enkla ramar, som framhöllo det målade bättre. Jag lyckades få ett par av de där bitarna, du kan få se dem, när du kommer hem någon gång. Så flackade vi härs och tvärs en tid, levde äkta, oförfalskat konstnärsliv, målade både likt och olik — det var en tid med stora vidder, härliga vyer och sol och luft och leende — en tid, som aldrig kommer åter! Men så dog min far, jag måste resa hem, och vi skildes på ett år. Men, Gud vet vad som hände honom det året! För när jag våren därpå träffade honom i Paris tillsammans med Birger och Edel-felt, var han till den grad förändrad, att jag tvivlade på, att det var samma person. Du kan aldrig tänka dig, vilka uppträden jag nu fick bevittna! Excentrisk, extravagant hade han ju alltid varit, men nu var han rent av galen. Ja, galen! Komplet vanskinnig. Var han hållit till det där året, var omöjligt få veta. Han hade kommit till Paris strax före mig, ingen visste varifrån. — Jag har ofta tänkt sedan, att det var någon olycklig kärlek med i spelet, men det yttrade sig inte på det viset. — Det året han fick idén att sluta upp att måla, slog han sig på politiken och blev socialist och nihilist, och Gud vet allt vad för »list» han då va', han kom till och med in i politiska sällskaper i Paris, men det gick lyckligtvis över. — Herre Gud, frisinnade ä' vi allihop, men, hm, ser du, för en artist får konsten lov att inta främsta rummet! — De där dumheterna — jag talar ur konstnärssynpunkt — kommo inte nu, inte heller minskad arbetslust — tvärt om, det var rent av otroligt hur han målade. Det blev en riktig mani. Och nu var det inte längre skisser, utan nästan ängsligt, minutiöst utarbetade dukar. Då och då fick han ett anfall av sitt gamla sätt och föll in i ett riktigt »klatschmanér», klämde ur tuberna direkt på duken och målade i hastigheten med bara fingrarna, kom med de vildaste färgblandningar, motiver, toner och framför allt ljuseffekter — och förstörde se'n alltsammans!»

L. drog andan och såg på mig; det syntes, att hans egna ord grepo honom. Han började strax igen i brådskanie, nästan darrande ton, som på en scen skulle hava gjort en storartad verkan:

»Och alltid var det landskap, än här och än där. Du skulle ha sett honom vid sitt staffli ute på landet någonstans. Han bokstavligen greps av naturen. Jag kommer ihåg ett uttryck ur någon roman, som jag läst: »han riktigt brottades med naturen». Och det passade in här. Med håret i oordning och glänsande ögon tog han — en inkarnation av den nutida konsten! — sceneriet framför sig och fästade det liksom med våld på duken. Han efterhärjade icke, han skapade. Han fördubblade motivet, hans realism blev idealisk. Han gjorde underverk och överträffade sig själv. Jag påminner mig några ord av Larsson, — Marcus, inte Calle, — Zam liknade för resten i många fall den förres lidelsefulla natur, — som han lär ha yttrat vid en solnedgång: »ä, de' ä' bara fusk de' där!» Och så fattade Zam naturen nu. Det var ett slags storhetsvansinne, tror jag. Han blev vild, då han t. ex. icke kunde framställa solens glittrande brytning mot en plogbill. Och aldrig blev han nöjd, aldrig lyckades något. Han försökte sig på de svåraste uppgifter, målade, kan du tänka dig, en gång middagssolen! Han ville göra det omöjliga möjligt och gav sin misstränkning fritt utbrott. Hans talang var uttömd,

A.-B. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitén billigast

**MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSSON & LJUNGQVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANO.**

"Mota Olle i grind"

kan man säga att Ni gör, om Ni så snart Ni börjar nysa eller känner det minsta lilla ont i halsen tar Eder tillflykt till "Globoid". Då kan Ni vara lugn för att Er förkylning, om den icke alldeles "kommer av sig" åtminstone får ett mycket lindrigt förlopp. Kom ihåg namnet "Globoid".

Globoid är den bästa hjälpen mot förkylning, huvudvärk, reumatism, tandvärk, ischias, gikt, nervsmärtor o. d. Globoidtabletterna äro ovala och därför lätta att taga in. Användas på kliniker och sjukhus. Fråga Eder läkare om Globoid. Erhålles å apoteken (utan recept) i flaskor om 20 eller 40 tabl. à ½ gr. Pris pr flaska 1:25 resp. 2:40.

Aven det svagaste
hjärta och den
klenaste mage tåla

GLOBOID

SOLO-KAFFE
FRÅN
A.-B. MALMÖ
KAFFEKOMPANI
ÄR DET BÄSTA
JAVAKAFFET

Effektivaste värmeledningsspisar

WOCO
Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDerna, Motala.

Till Er tjänst
mot hosta
och hesthet.

CARUSO
tabletter

**JAPANLACKEN
RIVALIN**

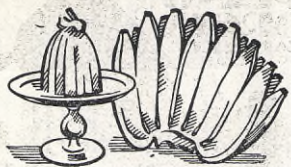
är lämpligaste lackfärgen för såväl yrkesmålning som för målning i hemmet

Ger en glänsande varaktig yta.

Säljes hos alla välsort. färghandlare.

Fabrikant:
**A.-B. WILH. BECKER
STOCKHOLM**

Varje husmor
med intresse för saken
får gratis från oss boken

**“142 sätt
att tillaga
bananer.”**

Pris i bokhandeln kr. 1:50.

Skriv till
A.-B. BANAN-KOMPANIET
STOCKHOLM

är världens förnämsta **Hår-
medel** och överträffas icke av
något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3:25.
Erhålles hos alla 1:sta klass Par-
fymeri, Damfrisering och Drog-
affärer. Ensamf. för Skandinavien:
Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Damernas bästa

inköpskälla av alla
slags garanterade Ban-
dager, Sjukvårds-, För-
bands-, Sanitets- och
Toilettartiklar, allt för
fotvården.

Iduns läsare 10 % ex-
tra rabatt. Särskilda
herr- och dambutiker.
Gratis prislista.

CITY ENGROSLAGER Avd. I.
Butiker:
Jakobsbergsg. 27, hörnh. av Regeringsg.
Flemmingg. 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.
Postf. 622. Stockholm I.

Patenterad.
Hygienisk — Billig — Hållbar.
Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESÄR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

**SPIRELLA-
SKORSETTEN**
är oöverträffad i hållbar-
het, smidighet och ele-
gans. — Ettårig garanti.
Beställ genom

Fru Berta Nessén
Skeppareg. 44. Tel. Norr 285 02.
Stockholm.

vid **Blodbrist** är

IDOZAN

ERKÄNT BÄSTA JÄRNMEDICIN
Rådfråga Eder läkare. Fås å alla apotek.

han stod på vansinnets gräns, hade överskri-
dit den, hade målat sig galen —
jag kom ihåg Spadas ord!»

Ater tystnade L. och började åter med
bruten röst:

»Han magrade förfärligt under dessa hjär-
nans strider; jag fick honom hem hit sjuk
till själ och kropp. Läkarna förbjödo ho-
nom att ens se åt paletten, jag försökte för-
strö honom på allt sätt och vis, men nu
försjönk han i dyster melankoli och ville
absolut intet. Så kom då katastrofen. Trots
alla förbud började han måla en bit från
Djurgården, en regnig höststämning; levde
än en gång upp i denna sin sista produkt,
men fullbordade den aldrig. »Ingen förstår
konsten», sade han en kväll till mig. De
voro hans sista ord. Mitt i natten sköt han
sig.» — (L. torkade sig hastigt och, som
han trodde, för mig omärkligt i ögonen.) —
»Han hade inga anhöriga, utan R. och jag
föranstaltade om begravningen.» (Här följ-
de en liten paus.) »Zam var en talang
som ingen, en vän som få och oförstådd till
och med av sig själv. Jag ber dig — gör
inga reflexioner, det vore, som Zam brukade
säga, »inte lämpligt!»

Vi drucko långsamt ur vår likör och
sutto sedan en lång stund tysta. Därefter
började vi tala om gladare saker. — —

Undervisning på olika områden till nytta och nöje meddelas av:

(Forts. fr. n:r 35.)

Sällskapet Barnavårds utbildningsanstalt Stads-
hagen, Stockholm. 4 månaders kurser i barnavård.
Nya elever mottagas den 1:sta i varje månad.

Husmoderskolor.

Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala: 1) Husmoderskurs för flickor med högre skolbildning, dels ettårig med början i aug. varje år, dels på en termin med början varje år i jan.; 2) Högre husmoderskurs ("Specialkurs") på en termin med början varje år i aug.; 3) Praktisk Yrkeskurs för utbildning av husmodrar och kokerskor. Förutsätter blott folkskolebildning, årligen två kurser med början i aug. och i jan.; 4) Kurs för utbildning av Ekonomiföreståndarinnor vid större anstalter. Varar ett år med början i jan.; 5) Lanthushållskurs å Fackskolans avdelning å Brogård. Sommarkurs med början den 15 maj; 6) Lanthushållsskolan Kumlan per Wattholma, årligen två kurser med början i maj och i nov.

Lärarinnekurser: A) i Huslig ekonomi, 3 term. med början i jan. varje år; B) i Huslig ekonomi med handarbete, 5 term. med början varje år i sept.; C) i Huslig ekonomi med lanthushåll, 2 år med början varje år i sept.; D) i Barnavård, 17 mån. med början i sept. och jan. varje år.

Maria Husmodersskola, Långholmsg. 16 B, Sthlm. Tel. 22097, S. 31445. A-kursen. Fullständig lärlingskurs i husligt arbete. Omfattar 44 veckor med undervisningstid från kl. 8 f. m.—kl. 5 e. m.

För inträde fordras att hava fyllt 15 år, genomgått fortsättningsskolan fullständigt eller dess 1:sta klass eller också folkskolans 8:de klass.

B-kursen. "Verkstadskursen" förbereder till inträde i lärlingskolan men kan också tagas som en fristående kurs varifrån eleven kan erhålla avgångsbetyg.

Arbttiden har samma utsträckning för båda kurserna.

För inträde fordras avgångsbetyg från folkskolans 7:de klass.

Vardera kursen är avgiftsfri men för frukost och middag betalar elev 10:— kr. pr månad.

I A-kursen (lärlingskursen) kan obemedlade och mindre bemedlade elever erhålla statsstipendier.

Musikskolor,

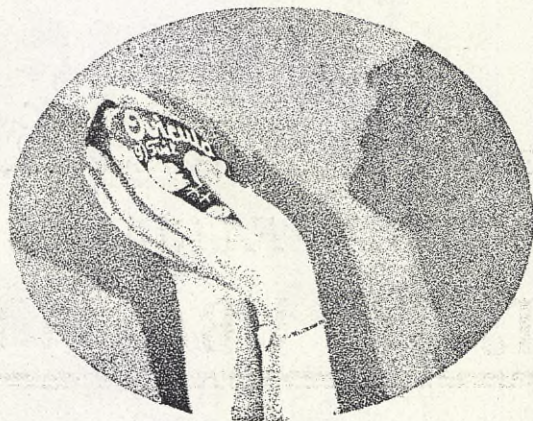
Folkliga Musikskolan å Agneteberg, Arvika. Höstterminen pågår 23 okt.—20 dec., vårterminen 8 jan.—30 april. Den, som ej har tillfälle att besitta hela kursen, står det fritt att närvara under en termin. Omkring 50 elever kunna mottagas.

Gerd Boströms Violinskola, Linnégatan 48 A, Stockholm. Särskild nybörjarkurs. Orkesterprovningar. Samspelning med Piano. Musiklära.

Anmälningstid 12—2. 6—7.
Fru S. Lindencrona, Upplandsg. 6. Sthlm. Anmälningar kl. 9—11 å 6—7. Tel. Vasa 13784.

Trädgårdsskolor.

Fackskolan för Huslig Ekonomi avdelning å Brogård: Kurs i trädgårdsskötsel, från medio av april till slutet av okt.

Öppen för alla

ligger genom Ovicula vägen till hälsa och skönhet.
Redan den friska, diskreta doften verkar i högsta grad tilldragande och upplivande. Men Ovicula-Tvålen besitter därutöver de mest förnämliga egenskaper.

Tillverkad efter fullkomligaste metoder av renaste och ädlaste råmaterial, är Ovicula-Tvålen övermättad av lanolin och naturlig, ren äggulas förskönande olja — mild och näringsrik för all hud. Dess crème-liknande lödder renar porerna, borttager radikalt alla finnar, hudrodnader och liknande defekter, samt gör huden sammetslen, smidig och vit.

Kvinnans dröm om hyns skönhet går i uppfyllelse genom

F. Pauli's

Ovicula
Skönhetstvålen

Pris i kr. pr st.

En parfymrad, sammetslen kräm, som på ett effektivt sätt avlägsnar generande hårväxt.

Ingen obehaglig lukt. I bruket bekvämare än depilatoire
(hårtrotsnings-medel) och mycket bättre än rakmaskin.

Före VEET CREMENS tillkomst måste damerna använda rivande rakklingor och illaluktande depilatoire, då de ville avlägsna generande hårväxt. En rakmaskin stimulerar och befordrar hårväxten, då håret genom rakning blir tätare och tjockare. Det brännande bariumsulfat, som finnes i depilatoire, förorsakar finnar, smärtsam irritation och ful hy. VEET CREMEN innehåller varken bariumsulfat eller andra giftiga kemiska ämnen, varför det icke heller befordrar hårväxten och har ej, såsom depilatoire, en obehaglig lukt. Medan rakmaskiner och depilatoire i allmänhet blott avlägsna håret på hudytan, så utrotar VEET CREMEN håret i hudbotten, och denna kräm är lika lätt att använda som ansiktskräm i allmänhet. Man smörjer helt enkelt VEET CREMEN på, låter den sitta ett par minuter, tvättar den därefter av och varje tecken till hår skall vara borta såsom genom ett trollslag. VEET CREMEN fås i alla parfymierier. Engros-Depot: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

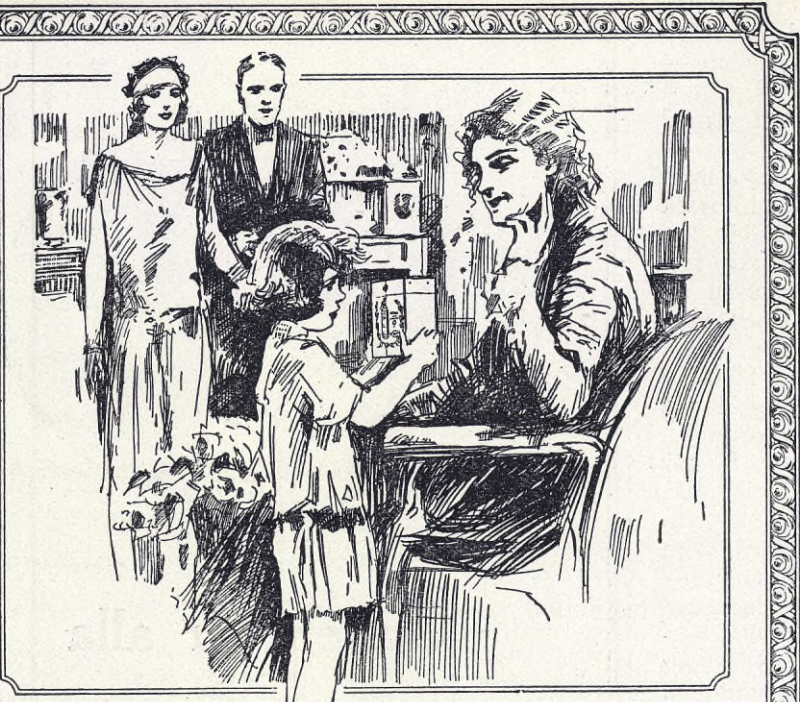
Beundrad av

sina väninnor

för sitt friska och ungdomliga ut-
seende blir den kvinna, som i den
dagliga kampen för att skydda
sin hy använder Erasmic Vanis-
hing Cream, det osvikliga medlet
för skönhetens bevarande.

Erasmic
VANISHING HUDCREAM

Generaldepot för Sverige: Drottninggatan 66, Stockholm. Tel. 102 88.

En present

som alltid bereder glädje, alltid är välkommen och genom sin välgörande verkan vittnar om takt och omtanke är en låda »4711».

Vid inköp av Eau de Cologne bör man giva akt på det lagligt skyddade (Blå-Gulds Etikett).

4711 Eau de Cologne

Använd i badet Eau de Cologne-Badsalt

Redovisning

för till sign. "I sorgens år 1924" inkomna medel. Transport 255:—, C. B. 30:—. Summa kronor 285:—.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Som min 16-åriga son alltid är blek, mager och gånglig, vore jag så innerligt tacksam om någon erfaren mamma kunde och ville giva mig ett gott råd. Han är undersökt av läkare, som konst. något förstorat hjärta, vilket de dock givit hopp om kan växa bort, och ha ej givit några föreskrifter ang. hans skötsel här för eller eljest ord. något, men får dock ej överanstränga sig. Han har kanske ej så god aptit som många av hans jämnåriga, men får ju alltid närande mat, 3 ägg dagl., gröt m. m. och har jag under minst ett års tid efter kvällsmålet givit honom en tallrik havremust på söt mjölk. Dessutom tidvis fiskoljeemulsion, som jag hört skall vara nyttigt och närande, men ej har jag märkt någon nytta härav. Något järnpreparat har jag aldrig försökt, kanske det vore bra. Det är så enerverande för min son

fara från den ena läkaren till den andra, i annat fall skulle jag låta undersöka honom ännu en gång, då jag är så ängslig det är någon sjuklig anledning till hans blekhet och magra kropp. Han har nu i höst tenderat in i läroverk efter att förut läst privat, och är nu inackorderad och blir det naturligtvis stor skillnad att ej längre ha mors tillsyn och omvårdnad, och för mig ännu större oro ej dagligen få se till honom. Då han vid terminens början såg klen ut, hur skall han då orka med arbetet, eller kan man vara frisk och se sjuk ut? Jag har hört att de som äro sjukliga bli ej solbrända och han sitter oftast i solen, men det märks ej. Oändligt tacksam för några råd och beprövade medel är bekyrrad
Mamma.

Svar: Det är min fullkomliga övertygelse att Ni bekymrar Er om Er pojke alldeles i onödan. De "symptom" Ni anför är att pojken är blek, gånglig och mager. Inte behöver det betyda att han är sjuk. Blekhet kan bero på många saker bl. a. på hudens beskaffenhet men naturligtvis även på blodbrist. Jag skulle dock ej tro att pojken har för litet blod, i så fall skulle det ha kommit i dagen vid någon av de många läkarundersökningar, han tydligen fått undergå. Att gossen är mager är inte heller något att känna sig ängslig för, i synnerhet som Ni anför att han även är "gånglig" d. v. s. har ränt i höjden kanske något mer än vanligt. Att personer med den konstitutionen och den ålder vari Er gosse befinner sig, den s. k. pubertetsåldern ej bestå sig med så mycket fetma, är synnerligen vanligt. Ni kan helt lugnt överantvarda gossen åt skolan, och så länge han själv ej kän-

ner sig sjuk eller allt för trött, behöver Ni på intet sätt känna Er ängslig. Jag är själv visserligen ej någon erfaren mamma, men jag talade just vid en sådan om Ert fall, och hon hade samma åsikter, jag här ovan anfört. "Det är bara bra med ombyte för pojken, låt honom komma ut bland jämnåriga och få litet motion." Det var det enkla råd hon gav, och Ni kan tryggt lita på det, ty jag vet att hon är hemma på området.

Fråga: 35-års fru, som är ensam med sin pojke (nu 7 år) önskar komma i någon självständig systerstättning. Vistas nämligen hos mina föräldrar, men känner stort behov av att kunna "stå på egna fötter". Har ofta tänkt på en affär, som kunde börjas med litet nog, då jag ej förfogar över något kapital utan genom lån. Vore ytterst tacksam om någon av Iduns läsekreter kunde giva mig ett förslag till vilken stad eller större samhälle, och vad slags affär som där kunde lämpa sig.

Arbetsam.
Svar: Om ni är kunnig i matlagning och bakning kunde ni t. ex. börja med att göra korv och baka kaffebröd för att sedermera så småningom utvidga verksamheten till en verklig matvaruaffär i förening med hembageri. Sådant lönar sig på de flesta ställen. Men i allmänhet har man de största utsikterna att lyckas på sin hemtrakt där man har sina flesta förbindelser och bekantskaper. — Om er håg mera ligger åt sömnad kunde ni genomgå en sömnads- och tillskärarkurs. En skicklig sömmerska finner alltid sin utkomst. — En annan affär, som lämpar sig för en kvinna, är tidningskontor i förening med pappershandel. Därtill fordras ingen vidare utbild-

ning. Blott någon förberedande praktik och sinne för affärer.

Fråga: Skulle Idun kunna giva mig ett gott råd. I min skolklass har jag en gosse, 9 år gammal, som talar så dåligt att man inte förstår vad han säger. Många ord kan han inte alls uttala. Läkare tro att det möjligen kan bli bättre med åren. Ibland förefaller det som om han även hörde dåligt. Han är mycket litet utvecklad och kan inte följa med i undervisningen. Finns det någon skola eller anstalt passande för ett sådant barn och där avgiften icke vore för stor?

Svar: I varje län finnes en anstalt för efterblivna barn, vilka ej kunna tillgodogöra sig undervisningen i vanliga skolor. I Västergötland är det Johannesberg, adress Mariestad. Där ställer sig vistelsen tämligen billig. Men om gossen är mycket klen vore nog bäst att skicka honom till ett barnpensionat på ett år. Där blir ju alltid dyrare men barnen få ju en utmärkt vård samt även undervisning. Här nämnas några sådana pensionat: *Lillgårdens* barnpensionat samt *Solviks* barnpensionat, båda med adress Södertälje. *Thyra Rinnmans* barnpensionat Östanå pr Förnäs (Småland).

Fråga: Kan Idun eller dess läsare möjligen giva mig anvisning på något bildat kärleksfullt hem i Sthlms omedelbara närhet där en något klen efterbliven gosse mottages i inackordering, så blir ingen mera tacksam än

God moder.
Svar: Syster Majas barnpensionat, Rönninge, är ett utmärkt hem för klena barn. Ni kan pr telefon eller brev vända er till henne för att få närmare upplysningar.

Fråga: Vill Idun vara god upplysa mig om var jag kan få sälja 10 st. stenxor och en kniv? De äro funna dels i Värmland dels i Dalsland. Jag har ärvt dem för flera år sedan. Deras ungefärliga värde?

Puella.
Svar: Vänd er till Statens historiska museum, Nationalmuseum, Stockholm. Uppgiv fyndort och andra omständigheter rörande föremålen. Värdet av dem bedömes där av fackmän.

Fråga: 1) Hur kan man själv rengöra en oxiderad, hamrad kopparskiva på ett rökbord. Den har blivit mörk på en del ställen samt har även en och annan ljus fläck samt har ärgat något.
2) På höga gobelängklädda stolar har det blivit tydliga spår efter herrarnas härpomador. Hur få bort detta.

Svar: 1) Ni kan försöka att borttaga det fläckade med en deg av vetekli och vatten, som först får stå och surna på varm plats. Degen bredes ut över det fläckade och får ligga på en stund, varefter den avlägsnas och föremålet putsas av. — Ärgfläckar borttagas med fotogén eller utspädd ammoniak.

2) Som färgerna kanske äro ömtåliga på gobelängtyget får ni gå tillväga med försiktighet: Bred ett lager av pulveriserad lera över fläcken, lägg ett tunt läskapper över och pressa med ett hejt järn. Flytta läskapperet, varefter det uppsuger det feta. Om fläcken ej genast går bort får man upprepa proceduren med ny lera.

Fråga: Vill någon säga hur man rengör en alabasterlampa med reliefornament? Någon har sagt att man ej får taga vatten på den.

Bobb.
Svar: Rengöres med kallt vatten tillsatt med citronsaff. Man betjänar sig av en mjuk borste och sköljer efteråt med en svamp eller mjuk trasa doppad i enbart vatten. Sist torkas föremålet noga med en mjuk ylletrasa. — Ett annat sätt är att tvätta med svag sodalut och skölja efteråt med vatten.

Ärade Husmódrar

Skona Edra Barn

från att bli tvättade med mindervärdiga tvålsorter, varav märknaden på senare tiden översvämmats.

Barnängens

Aseptin-Tvål och **Vademecum-Tvål**

(Bästa familjetvål)

garantera Eder en ren, äkta vara.

Se till att *Barnängens*

Björn

finnes stämpad i tvålen

För spädbarn torde alltid *Barnängens* **Barn-Tvål** användas.

Fråga: Är det några särskilda bestämmelser för inackordering på Drottningens Vilohem i Borg-holm? Kan en person, som har råd att betala helt för sig, få inackordering där?

Gammal prenumerant.
Svar: Egentligen är ju hemmet avsett endast för klena personer med små inkomster. Det stänges för vintern 1:sta oktober för att öppnas åter till nästa sommar. Det är inte troligt att en person, som kan betala inackordering på dyrare pensionat, har utsikt att komma in där. Alla förfrågningar och ansökan om inträde ställas till Drottningens Centralkommitté, K. Slottet, Stockholm.

Fråga: Härmed bönfaller jag att snarast få nedanstående fråga införd i vår tidning, ty snar hjälp är ju dubbel hjälp:

Jag är en nervös och känslig natur, och sedan jag nu i 7 år levat så gott som isolerad från människor, har jag blivit människoskygg. När jag nu genom omständigheternas makt tvingas in bland människor igen, är jag nära att förtvivla. Icke därför att jag ej önskar träffa goda och vänliga människor, utan därför att jag känner mig alldeles bortkommen bland dem, och vad värre är, får jag vid samtal med icke blott obekanta utan även relativt bekanta, nervösa ryckningar i ansiktet isynnerhet vid munnen. Det är mig omöjligt att behärska mig och jag

Radium botar

gikt
reumatism,
ischias
håll över länderna,
nervositet och nervsmärtor
sömnlöshet
ämnesomsättningssjukdomar
dålig aptit och matsmältning
blodbrist och trötthet
vissa njursjukdomar
svaghetsstillstånd
åderförkalkning

Miradium innehåller äkta radium och rekommenderas av läkare. Miradiumsalt, -pastiller och -tabletter erhållas å apoteken å kr. 6,50 pr burk.

Gratis sändes boken om radiums användning och verkningar. Skriv till Miradium-officinen, apoteket Vasens Apoteks-varucentral Vitrum, Stockholm.

Bensintvätta

kostymen vid Saltsjöbadens Kem. tvätt.

IDOZAN

ERKÄNT BÄSTA JÄRNMEDICIN
5 % (5-dubbel) järnhalt. Snabb verkan.

BECHSTEIN
FLYGLAR PIANINON
HOFFMANN'S
MALMSKILLNADSG. 25 B

**VITRUMS
FERROL**

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Har Ni en
KAMERA?

Bliv då medlem i hela Sveriges fotoklubb S. A. F. K. Egen tidning och kopieringsanstalt. Undervisning i fotokonst. Upplysningar, anmälningsblankett och villkor sända vi på begäran kostnadsfritt.

Svenska Amatör-Foto-Klubben,
Stockholm B.

Polkahår-

klippning för damer och barn utföres som specialitet. Förstklassigt i alla moderna fasoner. Frisersalongen, Norrtullsgatan 23, vid Odenplan, Sthlm. Göm annonsen.

**SPRINGMADRASSER
och
STÄLMÖBLER**

Ny illustrerad katalog med stor prissänkning från 15 mars på begäran gratis och franco.
SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.

BESTÄLLNINGAR

Goss- & Flickkläder

o. KAPPOR emottages Valling, 17 n. b.
Tel. Norr 110 09.
Fru MARIA LINDQUIST.

**Flyglar
Pianinon**

Grotrian Steinweg

Huvudnederlag för Sverige:
HIRSCHS PIANOMAGASIN
(CEDERGREN & Co.)
Tel. 12124 Regeringsg. 26.

plågas utsägligt. Kära Idun, som hjälpt så många andra, ingen vore mer tacksam och lycklig än jag över ett råd. Vad kan jag göra för att arbeta bort blygheten, och vad kan jag göra för att stärka ansiktsnerverna?

Bara 26 år.

Svar: Ert lidande synes icke basera sig på någon organisk åkomma utan tyckes enbart bero på psykiska moment. Det enda förnuftiga råd, Ni därför kan erhålla, är att snarast uppsöka läkare (nervspecialist) vilken helt säkert skall kunna befria Er från Ert onda.

Fråga: Jag har ett mycket stort blomsterland med ett 150-tal olika perenna växter, som gränsar i n. o. intill grannens tomt, därifrån avskilt med ett 1,5 m. högt, tätt plank. 0,5 m. från detta plank står på grannens tomt tre jätte-stora lönnar, vilkas grenar gå, 6—8 m. från marken, långt utöver mitt blomsterland, till stort obehag, icke blott därför att de hindra solstrålarna att nå blomstren, vilka därför äro tynande, utan och därför att vid regn genom de nerhängande grenarnas ändar avges en massa vatten, som slår hålör och blottar växternas rötter, för att nu inte tala om allt löv på höstarna. 1,5 m. från marken delar sig varje stam uti ett 15-tal uppstående stammar; således mycket vida, täta kronor.

Äger jag lagligt rätt att säga utav dessa långt ut över min tomt skjutande grenar, så att det blir sol och ljus över blommorna och "takdroppet" mildras?

Varken från min och i all synnerhet icke från grannens tomt skulle skönhetsintrycket det allra ringaste störas av denna "beskäring" — tvärtom. D. O.

Svar: Tvivelsutan äger ni rätt att från Eder tomt avlägsna de för Eder egen tomt skadliga grenar.

**LÄSARINNORNAS
SPALT**

FRÅGOR.

Frågar härmed Iduns ärade läsare, om någon utav dem möjligen har en gobelängväv till salu. Undertecknad, som helst önskar den pr omg. vore mycket tacksam för meddelande. Den skall vara alldeles felfri. Pris 18 kr. + fraktomkostnad. *Skånska.*

SVAR.

Litteratur berörande den judiska frågan. En läsarinna som anser det i ett av de föregående numren givna förslaget till studium i judefrågan neutralt nog ber i stället att få föreslå följande böcker: Judisk religionslära, Judiska litteratursamfundets samtliga böcker, Der Geist der Jüdischen Kultur av Friedr. Muckle, Die Lehren des Judenthums, förlag Schwetschke & Son, samt Der Geist des Judenthums av Beck.

Svar till Hans syster. Kunde han inte ta någon sorts agentur, ta upp livförsäkringar eller dylikt. Eller bli inkasserare. De ha bra betalt och det är ett relativt lätt arbete för dem som äro lagda därför. Jag vet sådana, som på detta arbete försörja familj. Det är s. k. avbetalningsaffärer som anställa dessa inkasserare. De böra ha ett humant och förbindligt, men ändå fast och bestämt sätt. Låt Er bror försöka med en sådan plats. Han kan lära sig att föra böckerna för affärsmän. Jag vet helt unga män, som utan att ha lärt bokhålleri kunna göra detta för mindre affärsmän. Att studera lediga annonser och raskt svara under framhävande av sina meriter och där en personlighet lyser fram i svaret skall i många fall föra till målet. Låt honom försöka. *Ebon.*

Livförsäkra EDER

i
SVEA

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG V. HAMNGATAN 3

AVDELNINGSKONTOR: STOCKHOLM DROTTNINGGATAN 19

OMBUD PÅ ALLA STÖRRE PLATSER

**BLOMSTER-
hälsningar**

över hela jorden. Kungl. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

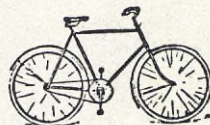
VASA BLOMSTEHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Hermes

är just velocipeden för Eder! Se på den hos vår närmaste försäljare och Ni köper en Hermes.

AKTIEBOLAGET
NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA.

Gymnastikbyxor.

Fru Maria Lindquist,
Vallingatan 17, n. b. Tel. Norr 110 09.

**Nyckeln
till hälsa**

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt upprätta blodet, därmed avlägsna själva orsaken till illamående och sjukdomar.

En huskur Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande.

Magsyra och Huvudvärk försvinna. Värk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och Välmående återvinnas.

Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris pr burk kr. 2: 50. Erhålles pr post-förskott från Cederroths Tekniska Fabrik, Sthlm. (Säljes å Apotek, Drog-, Kemikalie- & Färghandel m. fl.)

Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget

Huvudkontor MALMÖ, Fersens väg 9.

Tillverkar:

Canary Raffinad (Märke A). Ofärgat toppsocker i varierande storlekar från 3 till 9 kg. Synnerligen hög kvalitet, särskilt lämpligt till syltning och saftning samt för sådana ändamål, där praktiskt taget kemiskt rent socker erfordras. Innehåller 99.95 % kemiskt rent socker.

Fin Raffinad (Märke B). I kvalitet och storlek som föregående, men svagt färgat. Innehåller 99.95 % kemiskt rent socker.

Kristallbitsocker (Märke D). Lyxsocker i bitar med grov kristallstruktur. Innehåller 99.95 % kemiskt rent socker.

Adantbitsocker (Märke E). Sågat lyxsocker i bitar med fin kristallstruktur. Innehåller 99.95 % kemiskt rent socker.

Bitsocker (Märke F). Vanligt bitsocker med fin kristallstruktur. Innehåller 99.95 % rent socker.

Paketbitsocker (Märke EP resp. FP). Såväl Adantbitsocker som vanligt bitsocker saluföras i originalpackade paketer om 2 till 2½ kg. Denna förpackning är genom sin renlighet och lätthet att hantera särskilt lämplig för hushållsbruk.

Siktad raffinad (Märke H). Synnerligen finmalet strösocker av hög kvalitet. Lämpligaste strösocker till jordgubbar, bär, filbunke etc., då det genom sin stora lättsmälthet verkar intensivt sött. Även lämpligaste socker vid bakning av kakor och finare bakverk. Saluföres i två storlekar (Märke H I, resp. H II). Innehåller 99.93 % kemiskt rent socker.

Malen raffinad (Märke J). Malet strösocker av ordinär kristallstorlek. Innehåller 99.93 % kemiskt rent socker.

Pärlosocker (Märke KX). Socker med fin kristallstruktur, krossat och siktat ungefär i något större än risgröns kornstorlek. Lämpligt att beströ kakor och bakverk med. Innehåller 99.90 % kemiskt rent socker.

Melis (Märke K II, KIV och KV). Omalet strösocker, som saluföres i tre kristallstorlekar. Innehåller 99.88 % kemiskt rent socker.

Vitt krosssocker, syltsocker (Märke L). Ofärgat socker, krossat i stycken av varierande storlekar. Lämpligt till syltning och saftning. Innehållande 99.95 % kemiskt rent socker.

Vitt krosssocker B. B. (Märke M). Socker av hög kvalitet, hugget i bitar av varierande storlekar. Lämpligt vid kokning av sockerlag. Innehållande 99.92 % kemiskt rent socker.

Vitt pudersocker (Märke N). Strösocker av något lägre kvalitet, men med praktiskt taget samma söthetsgrad som ordinärt strösocker. Lämpligt till matlagning. Innehåller 99.63 % kemiskt rent socker.

Gul bastard (Märke O) Svagt gulaktigt strösocker. Innehållande 99.44 % kemiskt rent socker. Lämpligt för matlagning och fabriktionsändamål.

Brun bastard (Märke P). Brunt, något sirapshaltigt socker, lämpligt till bakning av pepparkakor och vissa brödsorter. Innehåller c:a 92 % kemiskt rent socker.

Kandisocker (Märke T). Storkristalliniskt socker i stänger. Användes för direkt försäljning som bröstsocker etc.

Dessutom tillverkar bolaget Golden sirap och Mörk sirap av utmärkt kvalitet.

Samtliga dessa märken föras av varje väl sorterad speceriaffär.

EN ALLTID AKTUEL FRÅGA:
"använder ni FLORODOL-TVÅL?"

Hundratusenden i vårt land göra det
Hvarför?
Helt enkelt därför att
Florodol-Tvålen
gjort sig känd som den förnämsta

Paradis

**DUNTÄCKEN
MADRASSER**

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderränseri

Gynnsamt tillfälle.

Mod. A.

till följande låga fabrikspriser:

	Pr duss.
Matskedar och gafflar	20:—
Dessertskedar och gafflar	17:—
Smörbordsgafflar	11: 50
Assiettgafflar	9:—
Kaffeskedar	8: 50
Mockaskedar	7: 50
Matknivar	28:—
Dessertknivar	24:—
Fruktknivar	20:—
Smör- och ostknivar pr st.	2:—

Mot postförskott. Fraktfritt för
minst 10 kr.
Obs! Prima stämplat nysilver di-
rekt från fabriken.

J. F. GERMUNDSON,
Tomtebogatan 20, Stockholm.

Mod. B.

Prima
svenskt
alpaka
nysilver

Bot mot nageltrång. (Svar till
frågande i nr. 33.) Skrapa med
en glasskärva ovanpå mitten av
nageln så att den blir ganska
tunn. När då nageln växer, växer
den inåt mitten i stället för ut åt
sidorna och in i köttet. Detta är
den enkla metod som en nära an-
hörig till mig använt, och blivit
fullständigt botad ifrån sitt svå-
ra nageltrång. D. R.

Svar till Namnlös som söker
arbete. I våra dagar är det min-
sann inte lätt att skaffa en okänd
plats. Några små råd kan man
ju giva. Men det kommer i våra
dagar mest an på personen själv.
Det förslår inte med allt vad han
kan. Han måste ha något i sitt
sätt, som talar för sig. Och detta
oavsett hans kunskaper. För in-
te så länge sedan blev en plats le-
dig. Där voro ett 30-tal sökande.
En ung flicka som med all sä-
kerhet inte var den mest merite-
rade ifråga om pappersmeriter,
fick platsen. Då någon frågade
varför just hon, svarades: "Jo
hon såg trevlig och hurtig ut,
såg ut att kunna arbeta och ar-
beta med glädje. Sânt kan man
förstå. Vad nu den unge mannen
beträffar, så får han plocka fram
all sin energi och låta denna syn-
nas i sitt yttre. Han får försöka
se energisk, lugn och en smula
självsäker ut när han skall börja
något företag eller söka plats.
Behärskar han fullständigt ryska
och svenska språken, så kan han
försöka sig på översättningar
från ryskan. I engelska och tyska
kan han ge utom lektioner, "kon-
versationstimmar", såsom jag vet
en infödd tyska gör. Det är
många på en gång. De sitta i
ett rum och prata — bara tyska.
Var och en betalar en bräddel
pengar. Tillsammans blir det ju
ej så litet. Engelska äro alla som
skola resa till Amerika tvungna
att läsa. Men det fordras uthål-
lighet och energi, en smula till-
tagsenhet och viljekraft, en för-
måga att hålla sig fast, bara man
fått den minsta lilla fotsbredd
jord under fötterna. Utan allt
detta blir det mer än svårt för
den unge mannen. Apropos Ame-
rika, så går det där till på annat
sätt än hos oss. Där tar man vad
arbete som finns ledigt, oberoende
av vad det är. Vore Sverige
Amerika så skulle den unge man-
nen, åtminstone till en början,
kunna ägna sig åt betuptioning,
som just nu pågår och i vilket
arbete säkert skulle kunna fås
plats. Utom en enda bildad
svensk man, som förlorat alla
sina pengar, vet jag ingen i den-
na klass som krökt sin rygg i
detta hederliga och friska arbete.
Men heder åt honom. Och må
han få efterföljare.

Ebon.

Molnet.

Gamla fru Wide brukade all-
tid säga till sin son: "När du en
gång gifter dig Erik, så välj en
huslig kvinna. Du med din ve-
tenskapliga läggning och med
ditt lärda sysslande behöver en
kvinna, som kan ordna för dig i
det praktiska, en kvinna som kan
fylla sitt liv med sitt husliga ar-
bete, när du går upp i ditt ar-
bete."

Hur väl mindes inte Erik Wide
dessa hennes ord, som hon sade
till honom långt innan han var
giftasvuxen.

När det kom så långt fanns
inte fru Wide mera. Hur ensam
kände sig icke Erik då och hur
sällsamt var det icke att av allt
vad modern sagt i livet mindes
han mest dessa ord. Han var så
ung så han nästan log när orden

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

KALODERMA
RIS-PUDER
GELÉE
TVÅL

FÖR HUDENS RATIONELLA SKÖNHETSVÅRD
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE i. B.

Detta är vår nya, sto-
ra jubileumskatalog!

Rekvirera den, Ni ångrar Eder
icke! Många angenäma överrask-
ningar och fördelaktiga erbjudan-
den! Särskilda jubileumsvaror till
verkligt låga jubileumspriser!

Katalogen erhålles

GRATIS

mot endast portolösen.

ÅHLÉN & HOLM,
Stockholm.

DEGEA

Marknadens ELEGANTASTE

HÅLLBARASTE

och BILLIGASTE strykjärn

Pris för järn med stryk-
järnsfot, eleg. dubbel-
förmicklat, 380 watt, 8 25
vikt 2½ kg. Kronor

För komplett sladd med helt för-
nicklad DEGEA-kontakt (praktiskt
konstruerad med ledningen avlastad
så att brott eller fel i sladden und-
vikas) tillkommer Kr. 2: 50.

2 års garanti.

Finnes hos varje välsort. Elektrisk
Installationsfirma, Järnhandel eller
Bosättningsaffär.

Ensamförsäljare för mellersta
och norra Sverige:

Elektriska Aktiebolaget Standia
STOCKHOLM - Butik: Tunnelg.
14. Avd.-kont.: Umeå, Sundsvall,
Östersund, Gävle och Karlstad.

Chesebrough's Vaseline
(uttalas Tjehsbro)

Det enda vaselin i världen
framställt utan syror eller
kemikalier är Chesebrough's
Vaseline, och det är därför
den enda oskadliga produk-
ten av detta slag. Där det
finns barn kan Chesebrough's
Vaseline icke undvaras. Det
hjälper vid hudlöshet och är ett alldeles ofarligt preparat, som lindrar
sårig hud och gör gott på många sätt.

Små barn

bli glada och komma att befinna sig väl, om deras hud dagligen be-
handlas med Chesebrough's Vaseline.

Det är ett medel, som den späda huden alltid kan tåla. Chesebrough's
Vaseline håller huden ren och frisk och skänker barnet en känsla av
behag och välbefinnande.

Den skarpa höstluften

kommer aldrig att generera huden, om Ni endast ser till, att Ni behand-
lar den med Chesebrough's Vaseline. Det är ett fullkomligt enastående
medel mot sprucken, söndrig och ömtålig hud.

Det dagliga arbetet i hemmet

tar ofta svårt på händerna så att de bli grova och fula.
Detta kan lätt förhindras genom att man dagligen väl
ingnider dem med Chesebrough's Vaseline; det är det
bästa man kan göra för att hålla sina händer släta
och fina, och det är ett behagligt och billigt sätt.
Begär Chesebrough's Vaseline i originalförpackning:
i tuber, glas eller askar med klöverbladsvarumärket.

Wundermanns Senap
rekommenderas

WUNDERMANN'S FABRIKER
NORRKÖPING

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävsto-
lar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkro-
kar och Spolmaskiner köpas förmån-
ligast hos.

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 10 28.
Exp. till landsorten mot postförskott.

TILL HÖSTFLYTTNINGARNA:

MÖBLER

Hela garnityr - Stort urval lagermodeller
Ritningar och kostnadsförslag

DAVID BLOMBERG
KUNGSGATAN 15 - STOCKHOLM

föllo honom i minnet och det gjorde de, besynnerligt nog, ofta. Efter moderns död blev Erik inackorderad i en familj, där husets unga dotter var mycket huslig. Han var ingen fruntimmerskarl och hade få kvinnliga bekanta.

Med moderns ord i minnet dröjde det ej länge, efter att ha tagit sina examina, förrän han var förlovad med Lilly Ström. Så hette flickan.

Det blev en lång förlovning och det dröjde länge innan de kunde gifta sig.

Erik var en mycket lugn natur och mer än en gång innan de gifte sig, sade Lilly:

"Älskar du mig verkligen, Erik? Har du verkligen någonsin älskat mig? Du borde ha en mera lärd kvinna än jag är, en som hade studerat."

Men Erik smålog och tänkte på moderns ord.

Erik och Lilly hade varit gifta i några år och det hade gått lyckligt och väl.

Nu kom Erik in i ett departement, där han fick en kvinnlig kamrat. Hon var en brunett med mörka blixtrande ögon och mycket livlig. Hennes spelande ögon sögo sig fast vid Erik och det gick som ofta förr. — — —

De träffades ofta.

Fast Lilly mycket väl förstod att en annan kvinna kommit in i Eriks liv, sade hon inte ett ord av förebråelse, utan hon var sig lik i allt.

"Jag visste att min lycka var byggd på lösan sand", sade hon till sig själv. "Jag får lämna den ifrån mig till en annan, som är mera värdig min Erik, mera lärd än jag. Jag visste det från början."

Den andra damen var inte så anspråkslös. Hon framhöll titt och tätt den lärda kvinnans företräde framför en så okunnig varelse, som Eriks hustru, som blott levde för sitt hem, och inte kunde följa Erik i hans tankeliv.

Erik var en svag karaktär och hörde tyst på. Laura var vacker. Det låg något hypnotiserande i hennes blick. Något av tjuskraft, som inte kan motstås. Men då Laura en dag talade om att Erik måste skiljas från Lilly, tvekade han.

"Men så här kan det inte gå", sade Laura, "jag vill ha vårt förhållande klart. Du måste avstå från Lilly och lämna henne."

Då stod med ens det lugna, goda, fridfulla hemmet, som Lilly skapat åt honom, för hans blick. Men han sade intet.

"Låt din hustru behålla allt i boet. När du och jag gifte oss, så köpa vi allt nytt. Jag tar också plats utom hemmet för jag är ingen kvinna, som går och rör i ett kök. Så skaffa vi oss umgänge."

Det susade för Eriks öron.

Lämna sitt ljusa, lugna hem? Aldrig!

Leva ett sådant liv, som Laura drog upp konturerna till? Aldrig!

"Jag kan inte, Laura", sade han.

"Jag är mer fastvuxen vid mitt hem än jag själv hade trott. Och min hustru och mitt hem är ett. Du och jag måste skiljas. En sådan man som jag passar inte i ditt liv. Du måste ha en av din egen själsskapnad. Jag skulle bara göra dig olycklig."

"Kanske det", svarade Laura. Här finns flera män i världen än du. Glöm vad som varit och gå tillbaka till din hustru. Hon skall nog förlåta dig. Det göra alltid den slags kvinnor, som ha hemmet till sin hela värld och mannen till sin avgöd, hurudan han nu än är. Förresten är det ingenting hon har att förlåta. Voro

Cloettas härliga Karameller

kan man aldrig tröttna på. Fyra olika sorter, Blandade fyllda bonbons, Konditorblandning, Wiener-Nougat och Eva-blandning, innehålla de läckraste ingredienser och tillfredsställa den mest kräsna läckergom!

Säljas i lös vikt och i burkar om $\frac{1}{2}$ kg. till ett pris av kr. 2,50 pr burk. Karamellerna hålla sig länge friska i dessa praktiska burkar.

Cloetta

Len

CRÈME de Menthol

I 30 år beprövat hudmedel mot köld och solbränna. Säljes på alla apotek och hos handlande i tuber à 60 öre o. 1 kr. I parti hos **LARS MONTÉN, Stockholm.**

Alabaster Marmor Skålar

med eller utan montering och upphängning. Skandinavians största lager. Försändes över hela Sverige.

Elegant, lugn belysning, skålen oför-gänglig.

Från 20 kr. A.-B. MARMORKULTUR MALMÖ.

Lager: Engelbrektsgatan 14. Tel. 765, 762.

Fyrtornets Konserver

för smörgåsbordet rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås. FYRTORNETS SARDINER, KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja. APTITBITAR, VINGASILL i diill. Fyrtornets märke garanterar högsta kval. Tillsä till "Fyrtornet" finnes.

GIFT

Er utan att först ha besökt **LJUNGGRENS** aldrig! Möbelaffärer

15 Malmskillnadsg. 15, Stockholm.

För Gardiner m. m.

Linne, Etamine, Voile, Tyll, Spetsar o. Motiv, äkta o. imit. Största urval! Billigaste priser! **DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL**, Grevturegat. 13, Sthlm (Hörnbutiken).

Polkahår

klippning och skötsel för damer och barn utföras som specialitet förstklassigt i alla moderna modeller. **Tegnér's Damfrisering**

Ingrid Paerén. Luntmakareg. 99 2 tr. Stockholm. Tel. Vasa 18889.

Barnkläder

för gossar och flickor. OBS! Endast bättre kvaliteter. Egen tillverkning av svenska varor. **NANCY CEDERBERG**, 25 Västerlånggatan, Stockholm.

Akta spetsar, Kinesiska broderier och Kuriosa

G. H. JOHANSSON, Grevturegatan 34 A, Stockholm. Tel. Norr 402 04. Allt handgjort. Billigaste priser.

alla män lika oskyldiga och renhjärtade som du, skulle varje kvinna, gift med en sådan, inte behöva riskera sin lycka. Det får jag till ditt beröm säga", slöt Laura.

Erik såg på Laura, som om han sett henne för första gången.

Se'n gick han till sin hustru och biktade allt. Och hon förlät allt, gav Laura rätt i att det inte var mycket att förlåta.

"Jag visste att något sådant skulle komma en gång", sade Lilly. "Nu är det över, det mörka molnet borta."

"Ja, tack vare dig du min lyckas ljusa sommarsky", sade Erik.

Han tänkte på sin döda moders ord och gav henne rätt i sitt hjärta.

Hemligheten med livets högsta lycka.

(Reflektioner med anledning av ett frågobrev).

Hemligheten med livets högsta lycka ligger inte däruti att vi förvärva oss det och det, att vi äga det och det.

Nu tror ni att jag skall säga att hemligheten med livets högsta lycka är att vara nöjd, ja, kommer man bara dit, så är allt väl. Men på vägen dit ligger en stötesten, varöver tusenden snubblat.

Stötestenen heter gränelser, gränelser över lidna förörettelser, inbillade eller verkliga.

Upphör att gräma dig över vad livet ger dig. Tänk på vad du har. Var nöjd och glad åt det. Och det blir du, om du låter bli att grubbla och gräma dig över vad du inte har.

Mången som, bildligt talat, har handen full av de härligaste rosor, kommer av oaktsamhet att sticka sig på en av rosornas taggar. Herre Gud, kunde väl rosorna hjälpa det? Vem ger rosorna skulden för det. Vilken klok människas kastar väl i detta fall bort rosorna?

Men de kasta bort något mycket värdefullare än de mest värdefulla rosor, så fort det minsta finns som "sticker" dem. De förarga sig och gräma sig, ja, jag vet dem som i dylika fall, för helt enkelt struntsaker, tagit sitt eget liv.

En ung konstnär, vars grav jag sett, tog livet av sig, därför att han tyckte sig förbigången vid en tävling. Gränelsern här över förörettelser hans syn, så att han glömde sin stackars mor, och allt det goda livet givit honom, begåvning, framgång, hälsa, krafter etc. etc.

Alltså: hemligheten med livets högsta lycka ligger däri, att inte förarga eller gräma sig åt något som livets herre låter övergå oss, till prövning, rening, förädling och fullkomning.

Böj ditt huvud, när en tagg rispar huden på din hand. Men har du handen full av rosor, så håll fast dem. Den smärta taggen gav dig var du själv och din egen ovarsamhet skuld till. Le i smärtan och var försiktigare en annan gång. Ty även med rosor måste man handskas försiktigt. Likaså med framgångens rosor, ty även de ha taggar som stinga. Men i stället för att förarga dig, så göra de ingen skada. De blott hårda dig, göra dig ödmjuk i sinnet och ännu större som människa.

Ebon.

Spara

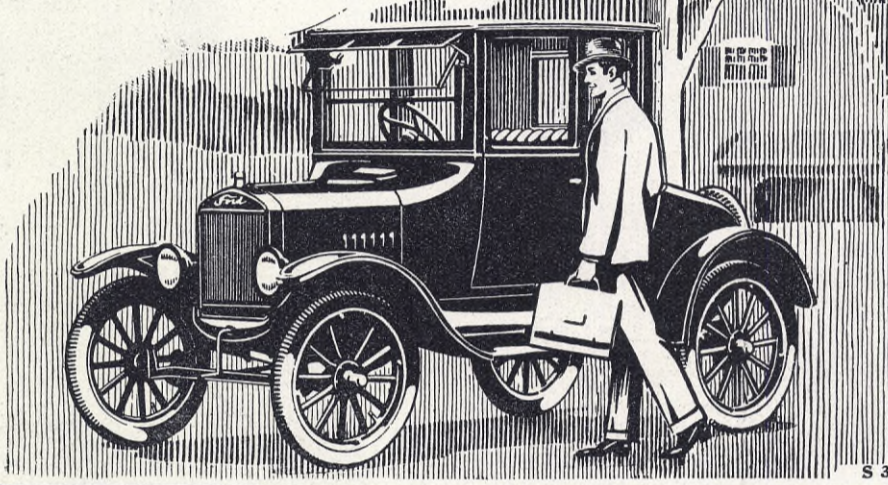
Resekostnaderna

och vinn tid!

För den, som har lång väg till sitt arbete, medföra de ordinära kommunikationsmedlen oftast avsevärd tidsförlost. En Ford-bil gör det möjligt för Eder att bestämma resan i anslutning till arbetstiden och nedbringa reskostnaderna. Genom Ford's veckoinbetalningssystem kan Ni utan kännbara ekonomiska upoffringar bli ägare till en Ford-bil. Våra auktoriserade försäljare förklarar i detalj inbetalningssystemet.

Ford Motor Company AB
Stockholm

Bankförbindelse:
A.-B. Svenska Handelsbanken.

S 38-450

Eder fot bränner!

Använd då
NOGIBOL
upplöst i varmt
fotbad som
borttager all
ömhets och andra
obehag.

BOREOL-
svettpulver,

vilket, efter föregående tvättning, inpudras armhålorna och kroppen mot armsvett och annan överdriven svettutdunstning. Rekommenderas även som tillförlitligt Fotströ-Pulver.
TEKN. FABR. BORE H. A. B.
Stockholm. Tel. 153 91.

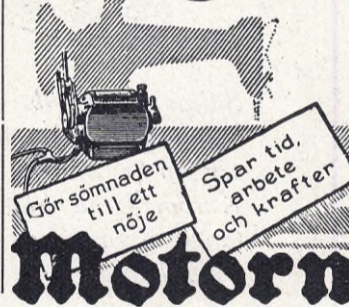

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid
influensa, och
smärtor av alla
slag, verkar
TOGAL snabbt
och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

Singer.

Motorn

Jojo, jag tror det smakar bra det där, min gode krigsman,
Ja, ingen uti flere mil marschera utan
PIX kan.

Aien

BOKNYTT.

Illustrerad religionshistoria det under prof. Edv. Lehmanns redaktion stående utmärkta arbetet har utkommit med häfte 5, däri påbörjas en artikel av prof. Martin P. Nilsson om Den grekiska och romerska religionen.

En ny fruktbok. Bland mängden av böcker om frukt och bär har ännu en utkommit. Den är utgiven av byrådirektören i Lantbruksstyrelsen Nils Sonesson och har således en sakkunnig upphovsman vilket också framgår av det omfattande och vägledande arbetet som bör vara alla husmodrar till förtärlig hjälp vid förvaring av frukt, syltning, saftning m. m.

Kantorn på Ornö, Anders Fridén, som förut riktat bokmarknaden med ett par underhållande skärgårdsböcker om konstnären Rickard Lindström, har tagit steget över till romanen och nyligen på Wahlström & Widstrands förlag givit ut en ny skärgårds-skildring med titeln "En ung man kom seglande..." Enkelt och vederhäftigt utan konst och viktighet och ej utan en viss kärv humor berättar han om mannen, som vinddriven, kom över från Estland och hamnade på den obebodda ön längst ute i havsbandet, där han så småningom fattar fast fot, odlar jorden, bygger hus, gifter sig och blir lycklig. Författaren visar sig även i den rena romanen vara en god berättare med lättflytande, värdad stil och rapp observationsförmåga, som gör berättelsen till något mer än förströelse för stunden. Det är en god genrebild av skärgårdsfolkets liv, seder, tänkesätt i helg och söcken, som ej saknar kulturhistoriskt värde på samma gång den är underhållande i sin oförfälskade naturlighet.

En journalists minnen. För två år tillbaka hörde William Le Queux till de i Sverige populäraste äventyrsförfattarna och hans böcker gingo åt med strykande fart. Han har nu under ovannämnda titel samlat en del av sina brokiga minnen från ett kringfläckande och mångskiftande journalistliv. Överallt har han varit, längst i norr och längst i söder, längst i öster och längst i väster och otaliga människor av dem, som sysselsätta pressen, politiken, skandalkrönikan och brottmålsdomstolarna har han träffat — kungar och kejsare, drottningar och kejsarinnor, prinsessor och furstinnor, statsmän och politiker, finansmän och skålar, skådespelerskor och konstnärer — ett galleri, som innehåller allt vad man kan tänka sig. Journalisten och äventyrsförfattaren förnekar sig ej heller som memoarskrivare. Med ilande penna och klart huvud berättar han sina otaliga upplevelser och äventyr och bilderna växla blixtnsnabbt och effektivt som i en spännande film. Boken är verkligen underhållande i högre grad än de flesta romaner.

Dit vetenskapen hunnit har utkommit med häfte 10 avhandlingen om vetenskapen över själslivet.

Trots allt, Galsworthys berömda roman har nu utkommit i bokform på Svenska Andelsförlaget. För Iduns läsekrets är den välkänd, då romanen varit införd i tidningen som följetong och mottagits med enstemmig bifall. Vi rekommendera den på det livligaste för dem som eventuellt ej ännu varit i tillfälle att läsa och njuta av Galsworthys mästerverk.

Välj, men
 Välj det bästa!
 Välj "FAVORIT"
 Vandenberghs
 SMÖRBLANDAT MARGARIN

ebbe

Johansson

Steinachs experimentella forskningar

ha till fullo bevisat, att vissa kroppskörtlar äro ansvariga för uppkomsten av talrika ålderdomssjukdomar. **Prof. Loewy** och **Dir Parisier** ha framställt det första verksamma körtelpreparatet

REJUVEN

mot dessa symptom. Dess utomordentligt goda verkningskraft bekräftas genom i olika länder utförda försök. Rejuven har givit lysande resultat vid behandling av:

ålderdomssymptom, åder-	(svaghetstillstånd), men-
förkalkning, trötthetstill-	struationsstörningar, kli-
stånd, psykiska förstäm-	makteriska rubbningar,
ningar, sexuella besvär	hjärt- och tarmnevrosor.

Svenska läkare rapportera framgångsrika behandlingsresultat med Rejuven o.

t. f. Prof. i farmakologi vid Uppsala Universitet

Med. D:r E. Louis Backman

har offentligt uttalat sig för pressen och därvid bestyrkt att enligt dessa läkareporter Rejuven har haft en förbluffande verkan.

Rejuven tillhandahålles av apoteken.

(Vit förpackn. för män, röd förpackn. för kvinnor.)

ELEFANTENS DROGHADEL, Stockholm.

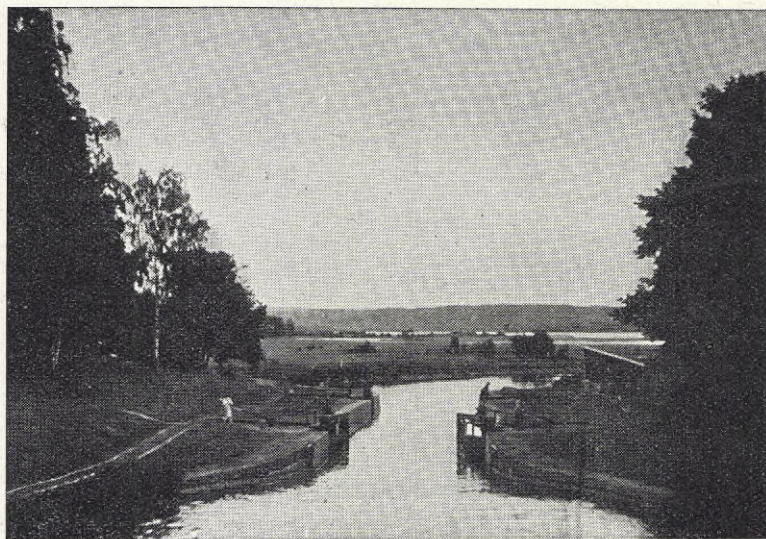
HÄKAN/JON

Det faller Er inte in

att gnugga, skrubba och gnida spetsvävt och gardiner, de skulle inte tåla vid sådan behandling. Varför skrubbar Ni då vanlig tvätt, när den blir ren med NABO denna behandling förutan? Undvik därför ödeläggelse av linneskåpets dyrbara innehåll genom att till all tvätt använda NABO, som utan tungt arbete och slitning av tyget befriar det från smuts och lämnar det rent, doftande, "som nytt".

Nabo
 MED BENSIN

GÖTA KANAL

SVERIGES VACKRASTE TURISTLED

Stockholm—Göteborg eller vice versa.

Besök i Trollhättan, Vadstena m. fl. platser.

Begär prospekt och turlista hos Resebyråerna eller direkt från
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
 GÖTEBORG - STOCKHOLM

Små timbaler på kalv och makaroner

(för 6 personer.)

500 gr. benfritt kalvkött, 50 gr. smör, 2 ägg, 3 del. tunn grädde, salt, vitpeppar, 3 msk. vetemjöl, 100 gr. svenska äggmakaroner.

Till formarna: 1 msk. smör.

Till garnering: persilja.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, befrias från senor och hinnor, skäres i tärningar och drives tre gånger genom köttkvarn. Det stötes där- efter i stenmortel tillsammans med smöret och äggulorna. Grädden jämte mjöl, salt och vitpeppar inarbetas i färsen. Äggvitorna slås till hårt skum och nedsikras sist i färsen.

Makaronerna kokas mjuka i saltat vatten. Små pastej- formar smörjas med det kalla smöret och beklädes helt och hållet med de förvällda hela makaronerna. Färsen fylls i, formarna bindas över med smort papper och få koka i vattenbad i ugn omkr. ½ timme. De stjälpas upp på ser- veringsfatet. Mellan timbalerna läggs små grupper av grönsaker, t. ex. ärter. Fatet garneras med persilja och anrättningen serveras.

PROSSDORF

Baka själva Edert bröd

med hjälp av H. E. Ekströms jästmjöl.

Smörgåsbröd.

½ kg. vetemjöl, som förut väl blandats med 2 rågade teskedar Ekströms jästmjöl, sammanröres med drygt 1/3 liter mjölk och gräddas genast i smord form. Åtgår omkring 20 minuter. För höjande av smaken kan, om så önskas, tillsättas ½ tesked salt och 1 tesked socker.

Frukost-snibbar.

Av ½ liter mjöl (vari inblandas 2 teskedar Ekströms jästmjöl), 1 kkp mjölk, 1 à 2 matskedar socker och 1 à 2 matskedar smör, göres en deg, som utbakas i runda kakor, vilka naggas och sporras i tresnibbar. Gräddas i stark värme.

Formlimpa, grov.

3 kkp. grovt rågmjöl och 2 kkp. vete- mjöl blandas väl med 2 fulla teskedar Ekströms jästmjöl och sammanknådas sedan med 2 kkp. mjölk och 2 matskedar

sirup. Salt och pomeransskal tages efter smak. Gräddas i smord form i god ugn- värme under ¾ timme.

Formlimpa, fin.

½ kg. vetemjöl blandas väl med 3 teskedar Ekströms jästmjöl och samman- knådas sedan med 1/3 liter sur mjölk, 1 deciliter sirup och 1 matsked stötta po- meransskal. Gräddas i smord och bröad form under 40 à 45 minuter.

Allmänna regler vid bakning med H. E. Ekströms jästmjöl.

Obs! Då det är av stor vikt, att jäst- mjölet blir väl blandat med mjölet, bör denna blandning helst ske medelst sam- mansiktning. All bakning sker på kall väg. Ugnsluckan bör under gräddningen hållas väl tillsluten. Degen bör genast utbakas och insättas i ugnen. En god stekugn kan med fördel användas.

EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL

OCH

VANILIN-
SOCKER